

I-BASLANGIC

TBMM İnsan Haklarını İnceleme Komisyonunu 09.04.2008 tarihli 24 üncü toplantısında, İstanbul Beyoğlu Emniyet Müdürlüğü ve bağlı karakollarında incelemelerde bulunmak amacıyla Mersin Milletvekili Mehmet Zafer ÜSKÜL, Yozgat Milletvekili Mehmet EKİCİ, Bursa Milletvekili Mehmet OCAKDEN ve İstanbul Milletvekilleri Çetin SOYSAL ile Ayşe Jale AĞIRBAŞ tan oluşan bir Alt Komisyon kurulmasını kararlaştırmıştır. (EK:1, 1/1) Alt Komisyon, Mersin Milletvekili Mehmet Zafer ÜSKÜL' ün Alt Komisyon Başkanı olmasına karar vermiş ve çalışmalarına başlamıştır.

II. BAŞVURUCU

TBMM İnsan Haklarını İnceleme Komisyonu, İstanbul ili Beyoğlu ilçesindeki işkence ve kötü muamele iddiaları ve haberlerinin basın organlarında yer alması sonucunda herhangi bir başvuruyu beklemeden re'sen bu olay ve iddiaları önceden bilgi ve haber vermeden inceleme kararı almıştır.

III. İNCELEMENİN AMACI

Bu incelemenin amacı; Türkiye Cumhuriyeti hükümetlerinin “işkenceye sıfır tolerans” anlayışı neticesinde kamuoyunda ve uygulayıcılarda duyarlılık oluşturmak ve bunun devamını sağlamak bu konudaki iddiaların sonuçlarını takip ederek hak ihlallerinin yaşanmaması için nelerin yapılması gerektiğini belirlemek ile alınması gereken tedbirleri ortaya koymaktır.

IV. İNCELEME KONUSU VEYA KONULARI

1-Mehmet Şah ARAS ve oğlu Serhet ARAS' ın 30 Ekim 2008 günü 23. 30 dan sonra İstanbul ili Beyoğlu ilçesi Emniyet Müdürlüğünde görevli polisler tarafından Taksim-Dolapdere arasında darp edildikleri ile polis aracına bindirilerek araçta kötü muamele ve işkenceye tabi tutuldukları,

2-Hakim ADLIĞ' ın, 29 Mart 2009 günü “Hoca” lakaplı bir kişinin, tartıştığı polisi yüzünden yaralaması ve kaçması sonucunda bu şahıs olabileceği düşüncesiyle, 30 Mart 2009 günü sabah saat 11:00 sıralarında, Tarlabası Bulvarı, Kömürcü Zeynel sokakta bulunan bekar evi olarak tabir edilen bir binada kaldığı sırada İstanbul ili Beyoğlu ilçesi Emniyet Müdürlüğünde görevli polisler tarafından darp edildiği, kötü muamele ve işkenceye tabi tutulduğu,

3-Hakkında tutuklama kararı bulunan Çağdaş Kulaçatan'ın cezaevine götürülmesi sırasında polislerin dalgınlığından yararlanarak arabadan inmesi ve kaçması

Türkiye Büyük Millet Meclisi... İNCELEME RAPORU... İnsan Haklarını İnceleme Komisyonu

sonrasında, Çağdaş Kulaçatan'ın gidebileceği yerlere baskın düzenleyen polis bu kişinin arkadaşları olan Mucit Rahman Güzel, Erdem Kaplan ve Hasan Göngül' e karşı aşırı güç kullandıkları ve işkence ettikleri,

İddiaları bu incelemenin konusunu oluşturmaktadır.

V. İNCELEMEDE UYGULANAN YÖNTEM

Komisyon oluşturmuş olduğu Alt Komisyon marifetiyle, inceleme konusu olayların incelenmesinde;

a) Çeşitli basın ve yayın organlarında yer alan işkence ve kötü muamele iddiaları başta olmak üzere, bu konularla ilgili olarak İstanbul ili Beyoğlu İlçeEmniyet Müdürlüğü binasında habersiz incelemelerde bulunmak, komisyona yapılan başvurulardaki başvuru sahipleriyle görüşme ve ilgili kamu görevlileriyle görüşmeler yapmak,

b) Başta Anayasamız olmak üzere gerek iç hukukumuz gerekse uluslararası hukukta işkence ve kötü muameleye maruz kalmama hakkının korunmasına yönelik düzenlemelerin incelenmesi,

Yöntemini uygulamıştır.

VI. İNCELEME

1) KONU İLE İLGİLİ HUKUKİ DÜZENLEMELER

1.a) Türkiye Cumhuriyeti Anayasasında Yaşam Hakkının Korunması,

İşkence Görmeme Hakkı ve Kişi hürriyeti ve güvenliği ile ilgili Düzenlemeler

Anayasamızın Kişinin dokunulmazlığı, maddî ve manevî varlığı başlıklı 17 nci maddesi,

” Herkes, yaşama, maddî ve manevî varlığını koruma ve geliştirme hakkına sahiptir.

Tıbbî zorunluluklar ve kanunda yazılı haller dışında, kişinin vücut bütünlüğüne dokunulamaz; rızası olmadan bilimsel ve tıbbî deneylere tâbi tutulamaz.

Kimseye işkence ve eziyet yapılamaz; kimse insan haysiyetiyle bağdaşmayan bir cezaya veya muameleye tâbi tutulamaz.

(Değişik: 7.5.2004-5170/3 md.) Meşru müdafaa hali, yakalama ve tutuklama kararlarının yerine getirilmesi, bir tutuklu veya hükümlünün kaçmasının önlenmesi, bir ayaklanma veya isyanın bastırılması, sıkıyönetim veya olağanüstü hallerde yetkili merciin verdiği emirlerin uygulanması sırasında silah kullanılmasına kanunun cevaz verdiği zorunlu durumlarda meydana gelen öldürme fiilleri, birinci fıkra hükmü dışındadır.”

Kişi hürriyeti ve güvenliği başlıklı 19 uncu maddesi,

“Herkes, kişi hürriyeti ve güvenliğine sahiptir.

Şekil ve şartları kanunda gösterilen:

Mahkemelerce verilmiş hürriyeti kısıtlayıcı cezaların ve güvenlik tedbirlerinin yerine getirilmesi; bir mahkeme kararının veya kanunda öngörülen bir yükümlülüğün gereği olarak ilgilinin yakalanması veya tutuklanması; bir küçüğün gözetim altında ıslahı veya yetkili merci önüne çıkarılması için verilen bir kararın yerine getirilmesi; toplum için tehlike teşkil eden bir akıl hastası, uyuşturucu madde veya alkol tutkunu, bir serseri veya hastalık yayabilecek bir kişinin bir müessesede tedavi, eğitim veya ıslahı için kanunda belirtilen esaslara uygun olarak alınan tedbirin yerine getirilmesi; usulüne aykırı şekilde ülkeye girmek isteyen veya giren, ya da hakkında sınır dışı etme yahut geri verme kararı verilen bir kişinin yakalanması veya tutuklanması; halleri dışında kimse hürriyetinden yoksun bırakılamaz.

Suçluluğu hakkında kuvvetli belirti bulunan kişiler, ancak kaçmalarını, delillerin yok edilmesini veya değiştirilmesini önlemek maksadıyla veya bunlar gibi tutuklamayı zorunlu kılan ve kanunda gösterilen diğer hallerde hâkim kararıyla tutuklanabilir. Hâkim kararı olmadan yakalama, ancak suçüstü halinde veya gecikmesinde sakınca bulunan hallerde yapılabilir; bunun şartlarını kanun gösterir.

Yakalanan veya tutuklanan kişilere, yakalama veya tutuklama sebepleri ve haklarındaki iddialar herhalde yazılı ve bunun hemen mümkün olmaması halinde sözlü olarak derhal, toplu suçlarda en geç hâkim huzuruna çıkarılıncaya kadar bildirilir.

(Değişik: 3.10.2001-4709/4 md.) Yakalanan veya tutuklanan kişi, tutulma yerine en yakın mahkemeye gönderilmesi için gerekli süre hariç en geç kırksekiz saat ve toplu olarak işlenen suçlarda en çok dört gün içinde hâkim önüne çıkarılır. Kimse, bu süreler geçtikten sonra hâkim kararı olmaksızın hürriyetinden yoksun bırakılamaz. Bu süreler olağanüstü hal, sıkıyönetim ve savaş hallerinde uzatılabilir.

(Değişik: 3.10.2001-4709/4 md.) Kişinin yakalandığı veya tutuklandığı, yakınlarına derhal bildirilir.

Tutuklanan kişilerin, makul süre içinde yargılanmayı ve soruşturma veya kovuşturma sırasında serbest bırakılmayı isteme hakları vardır. Serbest bırakılma ilgilinin yargılama süresince duruşmada hazır bulunmasını veya hükmün yerine getirilmesini sağlamak için bir güvenceye bağlanabilir.

Her ne sebeple olursa olsun, hürriyeti kısıtlanan kişi, kısa sürede durumu hakkında karar verilmesini ve bu kısıtlamanın kanuna aykırılığı halinde hemen serbest bırakılmasını sağlamak amacıyla yetkili bir yargı merciine başvurma hakkına sahiptir.

(Değişik: 3.10.2001-4709/4 md.) Bu esaslar dışında bir işleme tâbi tutulan kişilerin uğradıkları zarar, tazminat hukukunun genel prensiplerine göre, Devletçe ödenir.

Şeklinde hükümler taşımaktadır.

1. b) Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi ve Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi Kararlarında İşkence Görmeme Hakkı ve Yaşam Hakkının Korunması ile ilgili Düzenlemeler

Tarafı olduğumuz ve onaylamakla iç hukuk mevzuatına dâhil ettiğimiz, Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesinin 3 üncü maddesinin;

“Hiç kimseye işkence yapılamaz, insanlık dışı ya da küçültücü ceza veya muamele uygulanamaz.”

Şeklinde dir.

1.c) 5237 sayılı Türk Ceza Kanununda İşkence ve Eziyet suçu ile ilgili düzenlemeler

Türk Ceza Kanununun İşkence başlıklı 94 üncü maddesi,

[1] Bir kişiye karşı insan onuruyla bağdaşmayan ve bedensel veya ruhsal yönden acı çekmesine, algılama veya irade yeteneğinin etkilenmesine, aşağılanmasına yol açacak davranışları gerçekleştiren kamu görevlisi hakkında üç yıldan oniki yıla kadar hapis cezasına hükmolunur.

[2] Suçun;

a) Çocuğa, beden veya ruh bakımından kendisini savunamayacak durumda bulunan kişiye ya da gebe kadına karşı,

b) Avukata veya diğer kamu görevlisine karşı görevi dolayısıyla, İşlenmesi hâlinde, sekiz yıldan onbeş yıla kadar hapis cezasına hükmolunur.

[3] Fiilin cinsel yönden taciz şeklinde gerçekleşmesi hâlinde, on yıldan onbeş yıla kadar hapis cezasına hükmolunur.

[4] Bu suçun işlenişine iştirak eden diğer kişiler de kamu görevlisi gibi cezalandırılır.

[5] Bu suçun ihmali davranışla işlenmesi hâlinde, verilecek cezada bu nedenle indirim yapılmaz.

Şeklinde dir.

Yine Neticesi sebebiyle ağırlaşmış işkence başlıklı 95 inci maddesi

“[1] İşkence fiilleri, mağdurun;

Türkiye Büyük Millet Meclisi... İNCELEME RAPORU... İnsan Haklarını İnceleme Komisyonu

- a) Duyularından veya organlarından birinin işlevinin sürekli zayıflamasına,
- b) Konuşmasında sürekli zorluğa,
- c) Yüzünde sabit ize,
- d) Yaşamını tehlikeye sokan bir duruma,

e) Gebe bir kadına karşı işlenip de çocuğunun vaktinden önce doğmasına, Neden olmuşsa, yukarıdaki maddeye göre belirlenen ceza, yarı oranında artırılır. [2] İşkence fiilleri, mağdurun;

- a) İyileşmesi olanağı bulunmayan bir hastalığa veya bitkisel hayata girmesine,
- b) Duyularından veya organlarından birinin işlevinin yitirilmesine,
- c) Konuşma ya da çocuk yapma yeteneklerinin kaybolmasına,
- d) Yüzünün sürekli değişikliğine,
- e) Gebe bir kadına karşı işlenip de çocuğunun düşmesine,

Neden olmuşsa, yukarıdaki maddeye göre belirlenen ceza, bir kat artırılır. [3] İşkence fiillerinin vücutta kemik kırılmasına neden olması hâlinde, kırığın hayat fonksiyonlarındaki etkisine göre sekiz yıldan onbeş yıla kadar hapis cezasına hükmolunur.

[4] İşkence sonucunda ölüm meydana gelmişse, ağırlaştırılmış müebbet hapis cezasına hükmolunur. “

Şeklindedir.

Eziyet suçunun düzenlendiği 96 ıncı maddesi ise

“ [1] Bir kimsenin eziyet çekmesine yol açacak davranışları gerçekleştiren kişi hakkında iki yıldan beş yıla kadar hapis cezasına hükmolunur.

[2] Yukarıdaki fıkra kapsamına giren fiillerin;

- a) Çocuğa, beden veya ruh bakımından kendisini savunamayacak durumda bulunan kişiye ya da gebe kadına karşı,
- b) Üstsoy veya altsoya, babalık veya analığa ya da eşe karşı,

İşlenmesi hâlinde, kişi hakkında üç yıldan sekiz yıla kadar hapis cezasına hükmolunur. “

Şeklindedir.

1.d) 5237 sayılı Türk Ceza Kanununda Zor kullanma yetkisine ilişkin sınırın aşılması suçu ile ilgili düzenlemeler

5237 sayılı Türk Ceza Kanununun 256 ıncı maddesinde Zor kullanma yetkisine ilişkin sınırın aşılması suçu,

“[1] Zor kullanma yetkisine sahip kamu görevlisinin, görevini yaptığı sırada, kişilere karşı görevinin gerektirdiği ölçünün dışında kuvvet kullanması hâlinde, kasten yaralama suçuna ilişkin hükümler uygulanır.” Şeklindedir.

1.e) 5237 sayılı Türk Ceza Kanununda Görevi yaptırmamak için direnme suçu ile ilgili düzenlemeler,

5237 sayılı Türk Ceza Kanununun 265 inci maddesinde Görevi yaptırmamak için direnme suçu,

“ [1] Kamu görevlisine karşı görevini yapmasını engellemek amacıyla, cebir veya tehdit kullanan kişi, altı aydan üç yıla kadar hapis cezası ile cezalandırılır.

[2] Suçun yargı görevi yapan kişilere karşı işlenmesi hâlinde, iki yıldan dört yıla kadar hapis cezasına hükmolunur.

[3] Suçun, kişinin kendisini tanınmayacak bir hâle koyması suretiyle veya birden fazla kişi tarafından birlikte işlenmesi hâlinde, verilecek ceza üçte biri oranında artırılır.

[4] Suçun, silâhla ya da var olan veya var sayılan suç örgütlerinin oluşturdukları korkutucu güçten yararlanılarak işlenmesi hâlinde, yukarıdaki fıkralara göre verilecek ceza yarı oranında artırılır.

[5] Bu suçun işlenmesi sırasında kasten yaralama suçunun neticesi sebebiyle ağırlaşmış hâllerinin gerçekleşmesi durumunda, ayrıca kasten yaralama suçuna ilişkin hükümler uygulanır.”

Şeklindedir.

2) OLAYLARIN İNCELENMESİ

2. 1. OLAY (1) MEHMET ŞAH ARAS ADLI KİŞİNİN VE OĞLUNUN DÖVÜLMESİ OLAYI

2.1-İnceleme (1)

Komisyonumuz 13/04/2009 tarihinde; Mehmet Şah ARAS ve oğlu Serhet ARAS’ ın 30 Ekim 2008 günü 23. 30 dan sonra İstanbul ili Beyoğlu ilçesi Emniyet Müdürlüğünde görevli polisler tarafından Taksim-Dolapdere arasında darp edildikleri, polis aracına bindirilerek araçta kötü muamele ve işkenceye tabi tutuldukları iddiası ile ilgili olarak Beyoğlu Kaymakamlık binasında yapmış olduğu incelemelerde aşağıdaki kişilerle görüşmüş ve belirtilen belgeleri temin etmiştir.

2.1. a. Müşteki Mehmet Şah Aras 13/40/2009 tarihinde Komisyonumuza vermiş olduğu ifadesinde;

Türkiye Büyük Millet Meclisi... İNCELEME RAPORU... İnsan Haklarını İnceleme Komisyonu

“Ben Mehmet Şah Aras’ım. Olay 30 Ekim 2008 tarihinde oldu. Ben Taksim Talimhanede yirmi senedir restatürant işletiyorum. 30 Ekim 2008 tarihinde eşim ve çocuklarımla restauranttan geçe saat 23.30 ayrıldık ve eve doğru gidiyorduk, O gün aracımızı da almadığımdan taksiye bindik. Dolapdere’ye doğru inerken, Taksim meydanından 100 metre aşağıda önümüzde bir çöp kamyonu çöp almak için durdu. Kamyon tam yanaşmadığı için taksi yoldan geçemedi. Biz de aracın içinde bekliyorduk, Bir beş dakika filan kadar, üç beş dakika kadar bir zaman geçti. Arkamızda 15, 20, 30 araç birikti, klakson ve ışıkla yol istiyorlardı. Ben de o an baktım, en önde biziz. Bende baktım, çöp de fazla, bir on dakika kadar işi var. Araç bir manevra ederse yanaşabilir, yol trafiğe açılabilir. Ben inip çöp kamyonu şoförüne aracı biraz daha geriye alırsa trafiğin açılacağını söyleyecektim ki ticari taksiden indiğimde karşımıza da Beyoğlu Emniyet Müdürlüğüne ait bir Hyundayi Starex polis aracı çıktı. Devamlı gördüğümüz polis aracı da aşağıda, o da tam şeyin çöp kamyonunun kasasına yanaştı. Onun da geçme ihtimali yok, bizim de geçme ihtimalimiz yoktu. Elinde cop olan resmî üniformalı bir polis memuru hışımla araçtan indi. Ben araç şoförüne doğru, o da araç şoförüne doğru... Aramızda da üç beş metre var. Ben çöp kamyonu şoförüne saldırır diye düşündüm. O yüzden gerginlik olmasın diye “Lütfen memur bey, arkada yer var. Bu araç biraz geri gelirse trafik açılır. dedim, “lütfen”i de kullandım. Bana yanaştı, hiçbir şey sormadan kafama bir tane cop indirdi. İkincisinde elinden tutmaya çalıştım, bir taraftan da kafamdan kan akmaya başladı. “Memur Bey, ne yapıyorsunuz?” dedim. “Sen görevimi bana mı öğretiyorsun?” dedi. Ardından 2 kişi, 3 kişi, 5-6 kişi o araçtan indiler, hepsi resmî üniformalıydılar. Tüm bu olanlar çöp kamyonunun tam önde oldu, çöp kamyonunun şoförü araçta idi, şoför ve çöp toplayanlardan herhangi birisi olaya müdahale etmedi. Taksiden oğlum indi, oğluma da vurdular. Eşim indi, eşime de vurdular. Memur Bey, -eşim diyorum!, ağza alınmayacak küfür sarf ettiler, eşimin ve bilmem ne... Belki bir beş dakika sonra küçük oğlum indi, onu da dövdüler. Hyundai Starex aracın arkasında bir tane Hyundai binek polis aracı daha vardı, onun da tepe lambası yanıyordu, o da Beyoğlu Emniyet Müdürlüğüne aitti. Bu araçta bulunan polisler araçlarından inmedi. Daha sonra Hyundai Starex araçtan 2 kişi daha indi, 2 polis memuru onlar da bizi dövmeye başladılar, inen o 2 kişi, arkada eşim ve oğlumu dövüyorlardı. Benimle oğlumu, ellerimizi arkadan bağlayarak, aracın içine, Hyundai Starex aracın içine koydular, daha sonra araç oradan ayrıldı. Bu arada taksi şoförünün ne yaptığından hiç haberim olmadı. O da olayı izledi. Polislere Yapmayın, etmeyin, ayıptır falan gibi hiçbir şey demedi. Taksi şoförünü tanıyorum ama plakasını almadım. Polis aracının plakası,

Türkiye Büyük Millet Meclisi... İNCELEME RAPORU... İnsan Haklarını İnceleme Komisyonu

aklımda kaldığı kadarıyla ben gelen müfettişlere de söyledim, galiba sonu 34 veya 74'tü. Polislerle olan bu olay bittikten sonra taksiciyi görmedik. Beni ve oğlumun Hyundai Starex araca attılar. Dolapdere'de Bilgi Üniversitesi kampusunun karşı sokağında, karanlık bir sokağa kadar bizi götürdüler. Sürekli de cop ve şey yiyorum, hem ben hem oğlum. Ben o arabanın içinde uzanmışım, uzatmışlar beni, oğlumun da koltuğun üstüne. Şoförün arkasında koltuğun üstünde ve dövüyorlar bizi. Ben bayılmışım, kendimden geçmişim.

Oğlumun dediğine göre polisler“-babanı attık. Demişler ve oğlumun yüz üstü yatırıp, kafasına silah dayamışlar ve “-Babanı öldürdük, seni de öldüreceğiz, kafanı kaldırma.” Demişler ve oradan gitmişler. Ben kendime geldiğimde oğlum beni silkeliyordu. Her tarafımız, yüzümüz, başımız kan içindeydi. Dolapdere Caddesine 100 metre yakınız. Sürünerek Dolapdere Caddesine indik. Oradan taksiye bindik, eve gittik. Eşim ve çocuklarım evde yoktu. Biz hastaneye gittik. Taksim İlkyardımlı Hastanesine geldik. Oradaki polis arkadaşlara dedik ki, “Bizi böyle bu şekilde polis dövdü.” Onlar da bizimle dalga geçtiler. “Baba oğul kavga etmişsinizdir.” dediler. Her tarafımız kırık, buruktu. Ben hâlâ bu sol elimi kullanamıyorum, kırık var elimde. Bu parmaklarımın iki üç tanesini kullanamıyorum.

Bir hafta rapor verdiler, ikinci kez gittik, vermediler.

Oğlumun kolu kırık, onu başka dışarıda bir hastaneye götürdük. Orada bağladık, alçıya aldık. Sonra eşim... Bizi götürdüklerinde eşim ve oğlum artık taksiyi onlar da unutuyor veya gidiyor. Yürüyerek şeye çıkıyorlar. Biz zaten iş yerimize yakınız. Yürüyerek iş yerimize çıkıyor ve iş yerimizin karşısında bir arkadaşım var, bu Beşiktaş Belediye Başkanının kardeşi, İsmail Ünal'ın kardeşi, Fikret Bey'in dükkânı var.

Fikret Bey'e bakayım, oradaysa bir müdahale etsin, bir polisi arasın veya bir yetkili yeri arasın gibisinden oraya gitmişler ancak Fikret'lerin de dükkânı kapalı olduğundan, eşim oğlumla beraber Tarlabası'ndaki Beyoğlu Emniyet Müdürlüğüne giderek oradaki polise “Oğlum ve eşimi polisler kaçırdılar, polis tarafından hem dövüldük hem kaçırdılar” demiş ve oradakiler de -Poliste öyle şahıslar yok demişler. Eşim “-Ben buradan gitmem, eşimin ve oğlumun akıbetini öğrenmeden gitmem.” diyerek orada kıyameti koparmış. Beş on dakika orada kaldıktan sonra polisler de işte telsizle, telefonla anons ediyorlar. Polis bizi arabaya aldığı anda bizim kimliğimiz bile sorulmadı, adımız bile sorulmadı. Sonra eşime diyorlar ki, “Oğlum ve eşini bırakmışlar, diyorlar ve o şahıslar, sonra eşimi sakinleştiriyorlar. Oğlum ve eşim polisten özür dilemiş, onları bırakmışlar, serbest bırakmışlar. Polis bizi arabaya aldığı anda bizim kimliğimiz bile sorulmadı, adımız bile sorulmadı.

Türkiye Büyük Millet Meclisi... İNCELEME RAPORU... İnsan Haklarını İnceleme Komisyonu

Daha sonra hastaneye gittim hastaneden rapor aldım. Ertesi gün İnsan Hakları Derneğine gittim, Savcılığa gittik ve orada önce 980 tane resim olan klasörler getirdiler. Ben de o klasörlerden, resimlerden bize bu eylemi gerçekleştiren polisleri tanıyamadım, tespit edemedim.

Sonra 40-50 kişilik bir grup tekrar ikinci kez çağırdılar. Gittiğimde sivil kıyafetliydim ve ben ilk darbeyi yedikten sonra şapka ve üniformayı gördüm. Adamın gözünü, yüzünü hatırlamıyorum, geceydi. Benim küçük oğlum geçenlerde, bir ay kadar önce cumhuriyet savcılığı tarafından çağrılmış, gitmiş orada ifade vermiş, birkaç kişiyi teşhis etmiş. Cumhuriyet savcılığında, isimleri orada duruyor.

İkinci gün cumhuriyet savcılığı telefonla ulaştı bize, bizi çağırdı. Gittik, dedik ki, işte bizi çok şey yapıyorlar, çocuklarım gelip... Biz şeyi küçültmüşüz, o 900 kişilik listeyi. Biz o gece emniyetten 80 kişi mi ne gibi bir liste nöbetçi olan veya o bölgede nöbetçi olan isimler ve resimleri almışız. Çocuklar gidip bakmış. Benim küçük oğlum arkada olduğu için, hele bir tane çok belirgin zaten hep tarif ediyordu. Karakolda da gördük ama sportmen yani, Rus boksörlerine benzeyen bir şeyi var.

Ben o isimleri hatırlamıyorum da oğlum cumhuriyet savcılığına onları söylemiş.

“-Peki, ben size birkaç isim söylesem, ha evet, onlardan bir tanesi oydu diyebilir misiniz?” şeklindeki ifadeden sonra - Rıdvan diye biri var. Engin vardı. Musa Tuncay, Eren vardı, Rıdvan var. Abdullah... Bir de Rıdvan vardı. Sanırım İbrahim Sait Taşdemir...de var. O bizim aracı kullanan şahıstı.

Sonra bize gösterildiğinde İbrahim Sait Taşdemir, Emniyet Müdürlüğünde çok ezikti, çok büzüktü ve aracın, Hyundai Starex'in şoförüydü, hiç müdahale etmedi. Ne bizi dövdü ne de arkadaşlarına müdahale etti. Onu aracı... şoförünü istedi, onu getirdiler ama yüzü beni görünce kızardı. Psikolojisinde bir eziklik hissettiğini ben fark ettim. “Ancak o gece ben şoför değildim veya çalışmıyordum” öyle bir beş söyledi.

Onu tanıdık ama ben bize bir şey yapmadığı ve olayın utancını yaşadığı için söylemek istemedim, Bu işe karışmadı diye görünce belki bir koruma içgüdüsüyle de teşhir etmek istemedim.

Şu anda bu konuyla ilgili olarak; Bir ay kadar önceydi sanırım. Radikal gazetesinde Komisyon Başkanı Zafer Üskül olarak sizin bir yazınız çıkmıştı. Ondan bir iki gün sonra savcılık bizi çağırdı. Dedi ki “Meclis İnsan Hakları Komisyonu bizi çok şey yapıyor, gelin bir ifadelerinizi alalım.” Çocuklar gelsin. Ben varım, benim oğlum... Gitmişiz, teşhis edememişiz. Eşin ve küçük oğlun gelsin, onları... Savcı onlara o gece nöbetçi olan memurların listesini çıkarmış ve şeylerini göstermiş ve oğlumun anlatımıyla

Türkiye Büyük Millet Meclisi... İNCELEME RAPORU... İnsan Haklarını İnceleme Komisyonu

teşhis ettiği 4 kişi, 5 kişi de aynı gece aynı ekipte, yani Hyundai Starex'teki ve ayrıca 2 kişi de... 1 kişi teşhis etmiş arkadan inen, arabada. Orada da 3 kişi bir grup. Yani bir yerde 8 kişi...

O iki birim içerisinde oğlumun teşhis ettikleri de savcı tarafından bakılmış dosyada. Evet bu şahıslar, senin teşhis ettiğin şahıslar aynı o gece beraber aynı ... görevlilermiş.

Ben olayda polise karşı asla kaba ifade kullanmadım. Ben yalnız olsam belki bir şey diyebilirim, şunu çeksene diyebilirim ama aklım başımdaydı, eşim ve çocuklarım da yanımdaydı. Çok da kibar davrandım. Ben zaten insanlara karşı öyle olurum ama yalnız olduğumda... Polis tarafından maalesef bu ülkede polis üniforması giyen, yani hepsi demeyeceğim ama birçoğu kendini şey sanıyor, bu ülkede kanun sanıyor, devlet sanıyor, her şeyin sahibi sanıyor.

Savcılık soruşturmayı sürdürüyor. İstanbul Emniyet Müdürlüğü soruşturma açtı mı? Sizi çağırdılar mı? Şeklindeki soruya -

Müfettiş tayin edilmişti, 2 tane müfettiş. İki tane müfettiş gelmişti, onlar bizim ifadelerimizi aldılar. İki kez bizi Emniyet Müdürlüğüne çağırdılar, bir kez de İstanbul Valiliğinin yanında müfettişlerin bir yeri var, oraya çağırdılar. Araç getirdiler bize... Araçları biz... İki araçtı. Yani hangisi olduğunu şey yapamadık, birebir aynı araçlar, Hyundai Starex.. Beyoğlu'nda 3 tane var, bir tanesi şeyinmiş, bir tanesi o dönem çalışmıyormuş, bakımdaymış. Diğer ikisini getirdiler, baktık, ikisinden biri dedik. Müfettişler tarafından da ifadelerimiz alındı. "Teşhis edemediniz." dedi, "Evet, teşhis edemedik." dedik, öyle bir tutanak da imzaladık.

Bu yüzleştirmede şu şu şu polis bunu yaptı şeklinde diye isim geçmediğini, Savcılıkta oğlunun bazı polisleri teşhis ettiğini,

Kendisinin tespit etmeme nedenin herhâlde esnaf olmandan da kaynaklanıyor. Orada.....devam edeceksin şeklindeki ifadeye - Yani siz gideceksiniz yarın, ben burada...

tehdit alabilirim, bilmem vurulabilirim. Esnafım... Ben şeyim yani ben açıkça içimden geçenleri, her şeyi ve gerçekleri de anlatamıyorum,

Eşim olayın etkisinden dolayı hala antidepresyon ilaçları alıyor. Ne karakola gelmek istiyor ne... Hiçbir yere gitmek istemiyor.

Başka benim yapacağım bir şey varsa söyleyin, ben size bilgi vereyim ama size anlattıklarım ilave edecek fazla bir şey yok"

Şeklinde ifade etmiştir. (EK-2,7/7)

2.1.b.Müşteki Serhet Aras 13/40/2009 tarihinde Komisyonumuza vermiş olduğu ifadesinde;

“Ben Serhet Aras Mehmet Şah Aras’ın oğluyum. Olayın olduğu gün şahısları bana darp ettikleri ve kendimi korumaya çalıştığımdan tam olarak net bir şekilde göremedim. Savcılıkta şahısları teşhis etmeye çalıştık. Ben üç kişiyi teşhis edebildim. Engin Usta’yı hatırladım. Şoför sarışındı, hafif kiloluydu ancak bize darp edenler arasında bu kişi yoktu. Ben koltuğun arkasına uzanmıştım, bana cop, tekme ve sopalarla vuruyorlardı, ben yüzümü kapatmıştım, arabanın şoförü dışında arabadaki herkes bana vuruyordu. Bu vurmalar sonucunda iki kulağımdan kan geldi vücudumda 50-60 cop izi var. Kardeşim olayı tam net dışardan gördüğü için hepsini teşhis etmiş. Polislerin kullandığı arabanın plakasını polisler bizi arabadan indirip bizi sokağa bıraktıktan sonra bırakıp araç kaçınca köseyi dönmekte olduğu sırada önce babam gördü sonra ben gördüm Plakanın sonu 34 tü. Annem ve küçük kardeşim polisler beni ve babamı alıp arabaya bindirdikten sonra, onlar Beyoğlu emniyet müdürlüğüne gitmişler. Bizi sormuşlar. Emniyetteki nöbetçi memur o bölgede görev yapan polis ekibine telefon açmış,”-arkadaşlar eşinizi ve çocuğunuzu bırakmışlar, anlaşmışlar” demiş ve sonra da annemden özür dilemişler.

Arabada ben polislere” –Allah rızası için bizi bırakın!” diye yalvardım. İçlerinden biri “-Allah benim!” dedi. Babamı öldürdük seni de öldürürüz diyerek bizi arabadan indirdiler. Arkanıza bakarsanız sizi de öldürürüz dediler. Polisler babamı dövdükten sonra ben babamın ayağını dürtüp yaşayıp yaşamadığını öğrenmeye çalıştım.

İçlerinden birisi içinde“n” harfleri geçen kelimelerde “n”harfini tam söyleyemiyordu, Kastamonu şivesine benzer bir şiveyle konuşuyordu, diğerleri de ona amirim diye hitap ediyorlardı.”

Şeklinde ifade etmiştir. (EK–3,1-4/4)

2.1.c. Beyoğlu İlçe Emniyet müdürü Yusuf YÜKSEL 27/10/2008 tarihinde Komisyonumuza vermiş olduğu ifadesinde; “Beyoğlu Emniyet Müdürü olarak yaklaşık sekiz aydır buradayım. Benim 63 tane arabam var ama yanılmıyorsam 3 tane Stratex minibüsümüz var.“Şimdi Müdür Bey orada, o olayda, uzun süre siz polisleri tespit edemediniz. Şikâyetçi de teşhis edemedi. Gerçi galiba sonradan oğlu teşhis etmiş bazı kişileri.Yani, polis nasıl araştırma yapar? Ben bu olayın içinde yer alsam, arabama birilerini alsam, dövsem, siz herhâlde benim arabamı didik didik ararsınız, delil ararsınız. Bir saç teli ararsınız, kan ararsınız, bir şey ararsınız. Siz kendi arabalarınızda bu

Türkiye Büyük Millet Meclisi... İNCELEME RAPORU... İnsan Haklarını İnceleme Komisyonu

Arastırma yaptınız mı? Çünkü adam diyor ki “Benim başım kanıyordu.” diyor. Şeklindeki Komisyon başkanının sorusuna cevaben -böyle bir Arastırma yapmadıklarını,

– Niye yapmadınız? Bulamıyorsunuz çünkü failleri. Şeklindeki soruya da -...- Devam eden bir soruşturma var, mesela şöyle: Bir inşaat var. Bunun kapısı niye yok dersiniz inşaat bitmedi ki kapısını koyalım. Yani soruşturmayı yapan soruşturmacı birimin yapacağı bir şey yok. Biz soruşturma açtık, size de arz ettim bunu. Fakat biz soruşturma açtıktan sonra Emniyet Genel Müdürlüğü 2 tane müfettiş tayin etti bu konuyla ilgili olarak, biz o güne kadar, geldiğimiz noktadaki evrakların hepsini kendilerine teslim ettik ve bizden aldılar, onlar devam ettiler.

– Bu ne kadar süre? Sizin soruşturmanız, araştırmanız ne kadar sürdü? Şeklindeki soruya -Birkaç gün içinde, hemen oldu, çok acil, ancak bunun soruşturmacı birime sorulmasında fayda var.

Arabalar belli değil mi, görev yeri belli değil mi? Şeklindeki soruya -O dönem 3 tane, yanılıyor olabilirim 2 de olabilir ama Hyundai Starex minibüslerimiz var. Bunlar bizim kalabalık ekiplerimiz olarak ani olaylara müdahale edecek kuvvetli ekipler olarak 6’şar, 7’şer kişilik kurulmuş ekiplerdir. Bunlar belirli bir caddede ya da bölgede görevli değillerdir. Beyoğlu’nun her tarafında nerede ihtiyaç varsa oraya sevk edilmek üzere planlanmışlar. Mesela ikisini birden çağırdınız da 12-13 tane memurunuz oluyor bir anda. Olayın olduğu gün o bölgede görevli olanları belli olduğunu, görev defterinde de bu kişilerin olduğunu,

– Şikâyetçi ailenin belirttiği yer ve saatte görevli polis ekibi bilinmemekte midir? Şikâyetçi kendisinin ve oğlunun polis aracına bindirildiğini ve döverek olay yerinden kaçırıldığını ifade ettiğine göre -zanlı olabilecek- park araçlarında inceleme yapılmış mıdır, iz aranmış mıdır? Şu ana kadar etkili bir yöntemle yapılmış mıdır, yapılmışsa nelerdir? Aralık 2008’de ben bu yazıyı yazmışım. Şimdi nisandayız, cevap yok. İstanbul Valiliğine yazmışım bu yazıyı. Şeklindeki Komisyon Başkanının ifadelerine, -Ben bilgi olarak bildiğim kadarıyla anlatmaya çalışıyorum ben kendi mantığıma göre.

Bu arabalarda inceleme yapılmış mıdır, yapılmamış mıdır? İşte oradaki esnaftan görgü tanıkları tespit edilmiş midir, edilmemiş midir? İşte oradaki sıkıntıya sebep olan çöp kamyonu tespit edilmiş midir, edilmemiş midir? Tamam, bunların hepsi çok mantıklı ve olması gereken sorular. Bunu soruşturan birimin size cevap vermesi lazım. Bunu soruşturan birim de Teftiş Kurulu Başkanlığı. Teftiş Kurulu Başkanlığının size bu konuda cevap vermesi lazım. Biz yapsaydık soruşturmayı bizim vermiş olmamız lazımdı.

Türkiye Büyük Millet Meclisi... İNCELEME RAPORU... İnsan Haklarını İnceleme Komisyonu

Kesinlikle sizinle aynı kanaattayım, ben elimden geldiği kadar genel hatlarıyla konuşuyorum, İnanın, düşündüğünüz gibi değil. Bizim idari soruşturmalarımız hakikaten çok ciddi geçiyor. Bakın, idari soruşturmalar sonucunda hakkında lüzumu muhakeme kararı verilen kaç dosyadan kaç tanesine verilmiş; isterseniz Hukuk İşleri Müdürlüğünden, göreceksiniz, birçoğuna verilmiştir. İncelendikten sonra muhakeme edilsin diye adliyeye gönderilmiştir. Şimdi, tabii ben anlıyorum. Siz burada Emniyet Müdürüsünüz, bunlar sizin personeliniz. Böyle bir olay olmuş, siz niye bu kadar alakasız duruyorsunuz? Bu kadar ilgisiz ve alakasız olmanız da zımnen bu işin üstünü örtüyor mantığınızı ortaya çıkarıyor gibi bir algılama olduğunu hissediyorum. Bu algılamayla gerçekler her zaman örtüşmeyebilir. Şimdi, bunun ortaya çıkarılmasının metodu adli ve idari soruşturma yapılmasıdır. Yetkilerle donatılmış görevliler tefrik ediliyor onay alınmak suretiyle, gidilip araştırılıyor. O metot zaten uygulanıyor. Yani burada yapılması gerekip de yapılmamış herhangi bir konu yok. Ha, şunu dersiniz bize “Ya Müdür Bey, bu dün oldu, bugün niye ortaya çıkmadı?” Yani biz bunu kendi personelimiz diye çıkaramıyoruz diyemeyiz ama mesela, benim, bugüne kadar 5 bin suç numarası vermişim, bunun 2 bin tanesi meçhul. Biz o meçhul olaylarda da, polislerin karışmadığı olaylarda da zorlanıyoruz. Yani Örfi Çetinkaya’yı hepimiz tanıyoruz, uyuşturucu kaçakçısı, ama yakalayıp cezaevine koymanız için delillendirmeniz lazım bunu. Toplumun genel algılaması “Bu adam uyuşturucu taciri, niye dışarıda geziyor?” Devlet buna müsaade ediyor şeklinde olabilir. İşte, hukuk burada devreye giriyor. Hukuk içinde kalarak biz bunları aydınlatırsak sonuç alabiliyoruz. Hukukun dışına çıkarak aydınlatırsak da bunun bir anlamı kalmıyor, çünkü kanunsuz delil, delil kabul edilmiyor. Bu da bir süreci gerektiriyor.

“İdari soruşturmaların süresi çok uzun, kardeşim, bunu kısaltın.” denilebilir. Mesela üç ay olmasın idari soruşturmaların süresi, on beş gün olsun, on beş günde neticelendirilsin yani. ...samimiyetimle söylüyorum: Bizim böyle yani koruma, kollama, vesaire gibi hakikaten bir anlayışımız yok. Ben bundan çok rahatsız oluyorum. Yani ben İlçe Emniyet Müdürü olarak sabah 8’de kalktığımda, herhangi bir gazetede ilçemin, personelimin veya kendimin manşet olarak haber olması inanın beni birkaç yaş yaşlandırıyor, yani geriyor, sıkıntıya sokuyor. Benim hoşuma gitmiyor bu durum, benim de hoşuma gitmiyor. Arkadaşlarla yaptığım bütün toplantıların ana temeli de bunun üzerine kurulu.

Biz komiser yardımcısıyken müdürlerimiz bizi çağırırdı. Zaman zaman çeşitli olaylar olurdu. Derlerdi ki “Ne oğlum bu konu?” Bizde derdik “Müdürüm, valla böyle

Türkiye Büyük Millet Meclisi... İNCELEME RAPORU... İnsan Haklarını İnceleme Komisyonu

oldu.” Aslını astarını hepsini söyledik. Şimdi ben bu arkadaşları anlamıyorum. Evladım, biz aslını bilelim, yani sizi korumak istiyorsanız koruyalım ama bana anlatın diyorum. “Yok, biz bilmiyoruz” diyorlar, ... bu sizin araştırdığınız konuların hepsini ben zaten Araştırdım, konuşuyorum burada, ne olduğunu biliyorum.

Mesela, bu Şah Aras’la ilgili konuda memurların hepsiyle konuştum kendim. Güzel kardeşim, bu konu nedir, ne değildir, bize bir anlatın, bilelim biz. Diyorum, Ben Mehmet Bey’ in işletmesine de gittim, oturdum ona “Allah aşkına, bildiğiniz, gördüğünüz bir şey varsa bize söyleyin, biz gereğini yapalım bunun yani.” Dedim. Biz bu yükü taşıyamıyoruz. Sürekli haber, sürekli bilmem ne... Şahıslar bir tarafa, teşkilat olarak yıpranıyoruz. Yani biz bundan hoşnut değiliz.

Beyoğlu Emniyeti bünyesinde hiç psikologumuz yok. Çocuk Büro Amirliğine çağırıyoruz zaman zaman, ifade aldığımız zaman.

- Siz bu olaydan sonra gittiniz, görüştünüz. Bu Starex marka araçtaki polislerle ilgili olarak da onları çağırdınız, o 3 tane araç. Nihayetinde 18 kişi o gün için. Onlardan hangi ekibin olaya, yani böyle bir olayla karşılaştığını tespit ettiniz mi? Şeklindeki soruya; Tespit edemediklerini, zaten edebilseler işlem yapacaklarını, edemediklerini,

- Daha sonra bu Starex görevlendirmeleri o bölgeden çektiğiniz söyleniyor. Böyle bir şey oldu mu? Şeklindeki soruya, - Starex görevlendirmelerini o bölgeden çekmedim. Ben çok da sinirlendim aslında bu işe. Yani bu kadar böyle bir ortamda çalışırken böyle samimiyetsiz davranmaları, belli ki bizim personelimizden biri olma ihtimali yüksek, olmaya da bilir, onu da antrparantez söyleyeyim. Yani bu bir polis otosu olabilir, Starex olabilir, başka bir ilçenin personeli olabilir. Çünkü Tarlabası ve Turan Caddesi çok böyle yoğun geçişlerin olduğu bir yer. Beyoğlu’ a gece gelerseniz, bütün narkotik, asayiş, biliyorsunuz, bütün her yerin ekipleri vardır burada, sadece bizim değil yani.

- Çektiniz mi, çekmediniz mi, o konuyu cevaplandırayım. Ben bu hazır toplu kuvvet olarak hem görev yapsınlar, çağırdığımızda da yanımıza, elimize güç olsun. Çünkü burada korsan gösteri, vesair toplu toplumsal olaylarla karşılaşıyoruz. Bu mantıkla kurulmuş bunlar benden önce. Ben geldikten sonra bu olayın akabinde, ben bu uygulamayı kaldırdım, hepsini normal ekibe çevirdim, güçlü ekip falan yapmadım. Benim hazır, Müdüriyette tuttuğum bu işler için personel istihdam ettim. Her zaman elimin altında 15 tane veya 20 tane personeli tutuyorum. Kasklı, coplu, kalkanlı, hazır bekliyorlar. Bir şey olduğu zaman hemen onları sevk ediyorum. Bu önceki uygulamadan

vazgeçtim. Yani onları o bölgeden aldım değil, bu uygulamayı tamamen iptal ettim, kaldırdım, bu ekip işini.

Engin Usta, Musa Tuncay, Eren Koska, Abdullah Gökçeli, İbrahim Taşdemir' in

Burada olduğunu ve bunlarla ilgili olarak bu olaydan sonra izin vermediğini, üç dört gün göreve gelme şeklinde bir şey olmadığını, bunlardan bazılarının senelik izne ayrılmış olabileceklerini, ama kendisinin özellikle “Hadi gidin kardeşim, siz biraz izin yapın.” filan böyle bir tavrının olmadığını,

“Seri Müdahale Timi” adı altında çalışan, bu faaliyette bulunan ekipleri kaldırdım.

Dedim böyle bir uygulama yok...” Şeklinde ifade etmiştir. **(EK-4, 2-7/8)**

2.1.d.Beyoğlu İlçe Emniyet müdürlüğünde görevli polis memuru İbrahim Taşdemir 13/04/2009 tarihinde Komisyonumuza vermiş olduğu ifadesinde;

“Ben Polis memuru İbrahim Taşdemir. Ben belirtilen günde Hyundaki Stareks minibüslerden birinde şoför olarak çalışıyordum. Çöp kamyonunun yolu tıkadığını, onun arkasında bulunan takside 50-55 yaşlarında bir bey, eşi ve iki çocuğunun bulunduğunu, 50-55 yaşlarında bir beyin inip polis memuruna çöp kamyonunun yanaşması halinde geçeceğini söylediğinde polisler tarafından adama, eşine ve iki çocuğuna darp edildiğini, büyük çocuğun ve adamın polislerce araca alınıp dövüldükten sonra ıssız bir sokağa bırakıldığını duymadım. Bu olay benim aracımdaki ekipte olmadı. Bundan da eminim. Genel bölge olmadığı için bizim ekip dolaşıyordu. Belirtilen gün ve saatte Ömer Hayam sokakta aracımızla görev yapıyorduk. 11 aylık polis memuruyum. Grup Şefimiz Engin Usta'ya telefon geldi. Araca birini alıp almadığımız soruldu. Şefimiz de almadığımızı ve Ömer Hayyam sokakta çalıştığımızı söyledi.”

Şeklinde ifade etmiştir. **(EK-5, 1-4/4)**

2.1.e.Beyoğlu İlçe Emniyet müdürlüğünde görevli polis memuru Musa Tuncay 13/04/2009 tarihinde Komisyonumuza vermiş olduğu ifadesinde;

“Ben polis memuru Musa Tuncay. 2 yıllık polisim. Biz Hyundai Stareks minibüsle genel bölge olarak çalışıyoruz. Şefimiz Engin Ustaydı. O gün Hyundai stareks minibüsle birinin alındığı şefimize telefonla bildirildi. Bizde sorduk ne oldu diye. Şefimiz de bize birinin Hyundai stareks minibüse alınıp darp edildiğini bizim yapıp yapmadığımızı Çevre Korumadan sordular dedi. Sonra biz Beyoğlu EmniyetMüdürlüğüne gittik. Bir bayanın kocasının polisler tarafından alınıp götürüldüğünü söylediler. Biz o akşam Ömer Hayamda görev yapıyorduk. Biz olaya kesinlikle karışmadık. 30 Ekimden sonra izne çıkmadım. Bir süre daha bu araçta göreve devam ettim. Yaşanan olaydan sonra bu araçtan görevimiz çekilmedi. Starekste çalışan 5-6 kişilik memurlardan oluşan Seri

Müdahale Timi daha sonra kaldırıldı. Bir olay olduğunda telefonla ve telsizle amirlerimizle irtibat kuruyoruz.” Demiştir. **(EK-6, 1-3/3)**

2.1.f.Beyoğlu İlçe Emniyet müdürlüğünde görevli polis memuru Eren KOSKA 13/04/2009 tarihinde Komisyonumuza vermiş olduğu ifadesinde;

“Ben polis memuru Eren KOSKA’yım. Biz Hyundai Stareks minibüsle genel bölge çalışıyoruz. Engin Usta, İbrahim, Musa ve Abdurrahman isimli arkadaşlarla çalışıyorduk. Öbür araçta Metin Abi, Yasin ve Yunus vardı. Hatırladığım kadarıyla çöp aracının yanında değildik biz o gün Ömer Hayam civarındaydık. Diğer üçüncü starex araç bozuk olduğundan onlar müdüriyette çevre koruma nöbetçiliği yapıyorlardır. Bu olayla yakından uzaktan herhangi bir ilişkim yok. Çalıştığımız birim itibariyle kötü şartlarda çalışıyoruz.” Demiştir. **(EK-7, 1-2/2)**

2.1.g. Beyoğlu İlçe Emniyet müdürlüğünde görevli polis memuru Abdullah GÖKÇELİ 13/04/2009 tarihinde Komisyonumuza vermiş olduğu ifadesinde;

“Ben Polis memuruyum. Olayın olduğu gün Biz ekip olarak Ömer Hayyamda çalışıyorduk. Biz Hyundai Stareks minibüsle genel bölge çalışıyoruz. Telsizden bize bir bayanın eşinin stareks minibüste bulunan polisler tarafından darp edilerek götürüldüğü söylendiğinde durumu öğrendik. Ama bizim olayla ilgili kesinlikle bir bağlantımız yok. 8-9 aydır polis memuru olarak görev yapıyorum. Görev yaptığımız bölge sıkıntılı bir bölge. Ekip arkadaşlarımızla bu nedenle dayanışma yoluyla çalışıyoruz. Görev sonrası tutanak tutmuyoruz.” Demiştir. **(EK-8, 1-3/3)**

2.1.h.Beyoğlu İlçe Emniyet müdürlüğünde görevli Başkomiser Murat Bayhan 13/04/2009 tarihinde Komisyonumuza vermiş olduğu ifadesinde;

Ben Başkomiser Murat Bayhan’ım. Emniyet müdürlüğünde önleyici hizmetler büro amiri olarak görev yapmaktayım. O akşam olay ile ilgili bir şey bilmiyorum. 2 adet Huyndai stareks minibüsümüz var. Biri arızalı olduğu için diğeri görev almıştı. Ben bu durumu, olay ile ilgili basın açıklaması yapıldıktan sonra öğrendim. Tarlabası’ndaki Emniyet amirliğine gelen bayanın eşini ve çocuğunu sorması üzerine emniyette bulunan memur arkadaşlar nöbetçi stareks minibüste çalışan arkadaşları arayıp sormuşlar. Onlarda olayla ilgili bir bilgisi olmadığını söylemişler. Bu olaylarla ilgili Hyundai araçlarda çalışan tüm personelle görüşüldü. Mehmet Şah Aras ile çağırılıp teşhis edilmesi istendi. Ama teşhisi yapılamadı. Bu minibüslerde çalışan ekibi başka bir rüşvet olayından sonra iptal edip normal ekibe çevirdik. Bu olay ile ilgili idari soruşturma yapılıp yapılmadığını bilmiyorum. Devriyeler devriye defteri denilen bir defter tutmak zorunda değiller. Görev yerini ancak haber vererek terk edebilir. Demiştir. **(EK-9, 1-6/6)**

2.1.i.Beyoğlu İlçe Emniyet müdürlüğünde görevli polis memuru Metin Karakaya 13/04/2009 tarihinde Komisyonumuza vermiş olduğu ifadesinde;

“Ben memur Metin Karakaya. Benim çalıştığım stareks minibüs arızalı olduğu için emniyette nöbetteydim, bir kadınla oğlu geldi. Dedi ki: “Benim eşimi ve oğlumu bir polis arabasına bindirdiler.” Dedim ki: “Polis arabasına bindirdilerse karakola götürürler, buraya getirmezler, bu binada nezaret olmadığı için herhangi bir işlem yapılmaz, siz Taksim Karakoluna gidin.” Ondan sonra bayan dedi ki... Çok da heyecanlı ve telaşlıydı bayan. Dedim ki: “Abla, sen iki dakika bekle.” Hemen yanında telefonla aradım bizim öbür ekibi. Dedim ki: “Böyle bir konu oldu mu? Bir erkekle, oğlunu, çocuğunu aldınız mı?” “Yok, böyle bir şey almadık, biz bugün herhangi bir işlem yapmadık.” dediler. Sonra bayana dedim ki: “Alınmışsa da bizim arkadaşları aradım, onlar almamış. Alınmışsa da zaten Taksim Karakoluna götürürler sizin eşinizi.” Tarif ettim, anlattım, dedim ki: “Karakol, şu öbür ışıklardan dönün, burada karakol var, gidin orada bekleyin.” Bayan birkaç dakika daha bekledi. Sonra eşini arayıp telefonunun kapalı olduğunu filan söyledi. “Ara” dedim, “Eşini ara.” dedim. “Telefon kapalı.” dedi. Sonra müdüriyetin önünde biraz daha bekledi oğluyla beraber telaşlı bir şekilde, biraz daha vakit geçti. Aradı, “Taksim’deymiş eşim.” dedi. “Tamam abla, gelsin seni alsın buradan.” dedim. “Biz çıkacağız oraya.” dedi. Oraya doğru çıktı gitti bayan sonra. Ben bu telefon görüşmesini Engin Usta ile yaptım o böyle bir konuyla alakası olmadıklarını, alıp, herhangi bir işlem yapmadıklarını söyledi. Böyle bir insanla bir konusunun olmadığını telefonda bana söylediler .Ben o minibüsü başka bir emniyet Müdürlüğünün aracı olarak düşünüyorum.” Demiştir. **(EK-10, 1-4/4)**

2.1.i.Beyoğlu İlçe Emniyet müdürlüğünde görevli polis memuru Ercan Çıtak 13/04/2009 tarihinde Komisyonumuza vermiş olduğu ifadesinde;

“Ben Polis memuru Ercan Çıtak’ım. Olayın olduğu gün Hastanede görevli polis memuru olarak görev yapıyordum. Mehmet Şah Aras’ı hatırlamıyorum. Hastane çok yoğun olduğu ve sürekli hastalar geldiği için Mehmet Şah Aras’ın ve oğlunun kısa süreli tedavileri yapılmışsa bu nedenle görememiş olabilirim. Deftere de bu nedenle kayıt yapamadım. Doktorlar da bana söylemeyi yoğunluktan dolayı unutmuş olabilirler. Ben bu olayı kesinlikle hatırlamıyorum. Görsem yardımcı olabilirdim. Ben hastanede 1 yıl süreyle çalıştım. Herkese yardım etmeye çalışıyordum. Bu bizim görevimizdir. Baba oğul polisler bizi dövdü bizde polisten şikâyetçiyiz diye bir şey olmadı. Baba oğul gelip böyle bir şey oldu, “Polisler bizi dövdü. Biz de polisten bu konuda şikâyetçiyiz, ondan dolayı

da buraya geldik.” diye bu şekilde bana bir şey anlatmadılar. O sırada hastanede benden başka görevli polis de yoktu.” Demiştir. (EK-11, 1-2/2)

2.1.1. Beyoğlu İlçe Emniyet müdürlüğünde görevli polis memuru Engin USTA 13/04/2009 tarihinde Komisyonumuza vermiş olduğu ifadesinde;

“Ben polis memuru Engin Usta’yım. Daha önce Emniyette iki kere, Savcılıkta bir kere bu olayla ilgili ifade verdim. Yüz yüze teşhise girdik. Daha sonra tek ben kaldım. Emniyet Müdürümün emri ile tek ben kaldım. Baba Mehmet Aras, emniyet müdürüne daha önce bu şahsı tanıyorum. Ama bu olayla ilgili teşhis edemedim. Dedi.

Benim bu konuyla hiçbir alakam yok. Yüzleştirme için Müdüriyete çağırıldığım zaman saat 14.00 de çağırıldım saat 20.00 e kadar bekledim. Yüzleştirme yapılanaya kadar ne babasımı, ne oğlunu hiç kimseyi görmedim. Olayın olduğu nokta Beşiktaş, Şişli ve Beyoğlu ilçesi arasında kalan bir yer. Stareks minibüs sadece bizim ilçede yok. Olayın olduğu gün olay dışında duran kişiler olayı tabi ki daha rahat bir şekilde teşhis edebilirler. Olayın olduğu akşam 86234 nolu plaka ve telsiz koduyla yıldırım ekibi olarak görev yaptık. Bu araçla Beyoğlu sınırlarının tamamı, özellikle ekiplerin resmi çalışan ekiplerin ihtiyaçları halinde, toplumsal olayların ihtiyaçları halinde ve Tarlabasında meydana gelen uyuşturucu vakalarında, özellikle Tarlabasında ve Taksim meydanı ve arka sokaklarında çalışırız. Saat 23.00 sıralarında Sakızağacı caddesinde ticari taksiler üzerinde uygulama yaparız. Ticari şoförlerin müşterilerle uyuşturucu satıcılarını bir araya getirdiği konusunda duyular aldığımızdan bu çalışmalarını yapıyorduk. 8 yıldır polis memuru olarak İstanbul da görev yapıyorum. Şark hizmetim geçen yıl ertelendi. Bu yıl doğu hizmeti görevimi yapmak için müracaat ettim. O gün olayın meydana gelmesi ile ilgili telefon geldiğinde Ömer Hayyamdaydık. Trabzonluyum. Ekip Amir vekili olarak çalıştığım araçta Musa Tuncay, Eren Koska, Abdullah Gökçeli, İbrahim Sait Taşdemir görevliydi. Bu aracı İbrahim Sait Taşdemir şoför olarak kullanıyordu. 6 aydır Esenler ilçesinde göreve yapmaktayım. Beyoğlu’nda 4,5 sene çalıştım. Ev adresim Esenlerde diye orada rotasyon sonucu göreve başladım.” Demiştir. (EK-12, 1-6/6)

2.2. Komisyonca Yerel Makam ve Kişilere Yazılan Yazılar ile Bu Makamlardan Alınan Yazı ve Belgelerin İncelenmesi:

2.2.a. Komisyon Başkanlığınca İçişleri Bakanlığına bilgi için ve İstanbul Valiliğine de gereği için yazılan 20/11/2008 tarih ve Yusuf Yüksel konulu yazıda “Radikal Gazetesinin 03/11/2008 günlü sayısında “Polis yardım isteyen aileye dayak attı” haberi yer almıştır.

Türkiye Büyük Millet Meclisi... İNCELEME RAPORU... İnsan Haklarını İnceleme Komisyonu

Bu haber üzerine, aynı gün Mersin Milletvekili ve İnsan Haklarını İnceleme Komisyonu Başkanı Prof. Dr. M. Zafer ÜSKÜL, Beyoğlu Emniyet Müdürü Yusuf YÜKSEL'i telefonla arayarak, olayın incelenmesini ve sonucun bildirilmesini istemiştir.

Konu ile ilgili olarak, Emniyet Müdürü, 04.11.2008 günü, adı geçen aileyi arayıp şikâyetlerini alacağını bildirmiştir.

Komisyon Başkanı Sayın ÜSKÜL, bilgi almak için Emniyet Müdürünü 10.11.2008 günü aramış, ancak görüşmemiştir.

Komisyon Başkanı'nın Emniyet Müdürünü 12.11.2008 günü telefonla araması üzerine Emniyet Müdürü, şikâyetçilerin kendilerine, dayak atan polisleri teşhis edemediğini, dolayısıyla şikâyet edilen polis görevlilerinin bulunamadığını ifade etmiştir.

Şikâyetçi ailenin belirttiği yer ve saatte görevli polis ekibi bilinmemekte midir?

Şikâyetçi, kendisinin ve oğlunun polis aracına bindirildiğini ve döverek olay yerinden kaçırıldığını ifade ettiğine göre, zanlı olabilecek park araçlarında inceleme yapılmış mıdır, iz aranmış mıdır?

Şu ana kadar etkili bir inceleme yapılmış mıdır? Yapıldıysa nelerdir?

Konunun incelenerek sonuç hakkında, Komisyonumuza acilen bilgi verilmesi" denilerek bilgi istenmiştir. **(EK-13,1/2)**

2.2.b-İçişleri Bakanlığınca 03/12/2008 tarihli cevabi yazıda "“Radikal Gazetesinde yayınlanan “Polis yardım isteyen aileye dayak attı” haberi ile ilgili olarak...konunun araştırılması ve soruşturulması için 03/11/2008 tarihli Bakan oluru ile Müfettiş görevlendirildiği ve tahkikatın henüz neticelenmediği bildirilmiştir. **(EK-14,1/1)**

2.2.c-İstanbul Valiliğince verilen 01/12/2008 tarihli cevabi yazıda "...yazıda belirtilmiş hususlarla ilgili işlemlerin, Bakanlık makamının 03/11/2008 tarihli olurları ile görevlendirilen Müfettişlerce yürütüldüğü.." ile yine 23/12/2008 tarihli yazılarında da "...konu ile ilgili tahkikatın polis başmüfettişleri Şevki Darçın ile Ömer Ulvi Akçan yürütülmekte ve devam etmekte olduğu..."belirtilmiştir. **(EK-15,1-26/26)**

2.2.d-Komisyon Başkanlığınca İçişleri Bakanlığına yazılan 05/05/2009 tarih 446 sayılı yazıda "Beyoğlu Emniyet Müdürlüğünde görevli polislerce dövüldüklerini iddia eden Mehmet Şah ARAŞ ve oğlunun iddiaları ve dövülmesi olayı ile ilgili olarak Komisyonumuzca yapılan incelemede; Beyoğlu Emniyet Müdürü ve olaya karıştıkları iddia edilen personel hakkında yapılan/yapılmakta olan idari veya adli bir işlemin başlatılıp başlatılmadığı İstanbul Valiliği'nden sorulmuş, Valilik yazısında da olayla ilgili soruşturmanın Bakanlık Makamının 03.11.2008 tarihli olurları gereği görevlendirilen

Türkiye Büyük Millet Meclisi... İNCELEME RAPORU... İnsan Haklarını İnceleme Komisyonu

Polis Başmüfettişleri Şevki DARÇIN ve Ömer Ulvi AKÇAN tarafından yürütülmekte olduğu belirtilmiştir.

Polis Başmüfettişlerince hazırlanan raporun bir örneğinin İnsan Haklarını İnceleme Komisyonuna gönderilmesi ...”denilerek ilgili rapor talep edilmiştir. **(EK-16,1/1)**

2.2.e-Komisyon Başkanlığına Ahmet Sayar adıyla gönderilen 15/02/2009 tarihli bir mektup ta “ Mehmet Şah Aras, 30 Ekim 2008 günü saat 23.00'de Kurtuluş'taki evine gitmek üzere yanında eşi ve iki oğlu da olduğu halde bir taksiyle Tarlabası'ndan geçtikleri sırada bir çöp kamyonunun kapattığı yolun açılması için yardım istediği ve bunu yaparken de kaba davrandığı için Polis tarafından eşi ve oğullarıyla tartaklandılar.

Mehmet Şah Aras daha sonra İnsan Hakları Derneğine başvurmuş, Medya ertesi gün olayı haberleştirmiştir.

Sayın Başkanım, Siz daha sonra İstanbul Emniyeti nezdinde defalarca girişimde bulunduğunuz halde olay hakkında teferruatlı bilgi alamadınız.

Ben, olayın aydınlanmasını ve maskelerin düşmesini arzu ediyorum. Bu nedenle size yardımcı olmaya karar verdim.

Olay tamamen gerçektir. Mehmet şah Aras ve ailesi alkollüydü. Doğrusu Polise karşı kaba ifadeler kullandılar, işlerini öğretmeye kalktılar. Bir anlamda kötü muameleyle davetiye çıkardılar.

Olaya karışan polis ekibi Engin Usta, Musa Tuncay, Eren Koska, Abdullah Gökçeli ve İbrahim Sait Taşdemir isimli polis memurlarından oluşmaktaydı. Ekibi yönlendiren Emniyet Amiri Murat Bayhan'dı. Beyoğlu İlçe Emniyet Müdürü Yusuf Yüksel, olayı anında öğrendi. Kavgaya karışan ekibi hemen bölgeden çekti. Yusuf Yüksel ve Murat Bayhan sonraki günlerde de ekibi korumak için bir süre göreve gelmemelerine göz yumdular. 3-4 gün sonra göreve tekrar döndüklerinde başka bölgelerde çalıştırdılar ve Tarlabası'na sokmadılar.

Doğrusu, Beyoğlu'nda işler böyle yürür. Kibarlıkla sonuç alınamayacağına inanılır. Hortum Süleyman'dan beri Polisin Beyoğlu'ndaki uygulaması böyledir.

Sayın Başkanım, o güne ait görev listelerini temin edebilirsiniz ve eğer görev listelerinde değişiklik yapmamışlarsa söylediğim isimlerin orada yer aldığını göreceksiniz. Bu isimleri mağdurlara teşhis ettirdiğinizde gerçek ortaya çıkacaktır.

İşlerinizde kolaylıklar dilerim”

Denilerek olayla ilgili detaylı bilgiler verilmiştir. **(EK-17,1-2/2)**

2.2.f-Komisyon Başkanlığınca bu mektubun bir örneği, 17/04/2009 tarihli bir yazı ile “30.10.2008 günü saat 23.00–23.30 sıralarında Beyoğlu İlçesi Turan Caddesi üzerinde Mehmet Şah ARAS ve ailesine, bu bölgede görevli Beyoğlu Emniyet Müdürlüğünde görevli polis memurlarının yapmış oldukları Efrada Sui Muamele olayı ile ilgili olarak Ahmet SAYAR adlı kişinin Komisyonumuza göndermiş olduğu ilgi dilekçesi ilişikte sunulmuştur.

Konuyla ilgili yapmakta olduğunuz soruşturmada yardımcı olacağı değerlendirildiğinden bilgilerinize sunulur.” Denilerek Beyoğlu Cumhuriyet Başsavcılığına gönderilmiştir. **(EK-18,1/1)**

2.2.g- Konuyla ilgili olarak Beyoğlu Cumhuriyet Başsavcılığına “30.10.2008 günü saat 23.00–23.30 sıralarında Beyoğlu İlçesi Turan Caddesi üzerinde Mehmet Şah ARAS ve ailesine, Beyoğlu Emniyet Müdürlüğünde görevli polis memurlarının yapmış oldukları iddia edilen Efrada Sui Muamele olayı ile ilgili olarak Başsavcılığınızca düzenlenmiş/düzenlenecek iddianamenin bir örneğinin Komisyonumuzca da incelenmekte olan aynı olayda yararlanılmak üzere, Komisyonuna gönderilmesini rica ederim. Şeklinde gönderilen bir yazı ile Yargı organlarınca yapılan/yapılmakta olan işlemler öğrenilmeye çalışılmıştır. **(EK-19, 1/1)**

2.2.h-Konuyla ilgili olarak Beyoğlu Belediye Başkanlığına “30.10.2008 günü saat 23.00–23.30 sıralarında Beyoğlu İlçesi Turan Caddesi üzerinde Mehmet Şah ARAS ve ailesine, Beyoğlu Emniyet Müdürlüğünde görevli polis memurlarının yapmış oldukları iddia edilen Efrada Sui Muamele olayı ile ilgili olarak; Belediyenize ait o tarihte Turan Caddesi veya yakınlarında görev yapan çöp kamyonu ve görevlilerin tespit edilerek adı geçen şahıslar ile polisler arasında meydana gelen olaya ait bilgilerinin yazılı olarak alınarak, 3686 sayılı İnsan Haklarını İnceleme Komisyonu Kanununun 5. maddesi gereğince Komisyonumuza gönderilmesini rica ederim. Şeklinde gönderilen bir yazı ile, olayda yer alan çöp kamyonunda bulunan görevlilerin meydana gelen olaya ait bilgileri alınmaya çalışılmıştır. **(EK-20,1/1)**

2.2.ı- Beyoğlu Belediye Başkanlığınca Komisyonumuza gönderilen 15/05/2009 tarihli cevabi yazıda “30.10.2008 günü saat: 23.00-23.30 sıralarında Beyoğlu-Turan Caddesinde meydana gelen olayla, Beyoğlu Belediyesine ait çöp kamyonunda görevli personelin ifadeleri Hukuk İşleri Müdürümüz Av. Gönül TÜFEKÇİ tarafından alınmış olup ifade tutanakları yazımız ekinde sunulmuştur” denilerek görevlilerin ifadesi alınmış ve Komisyonumuza gönderilmiştir. **(EK-21,1/3)**

2.2.i-Beyoğlu Belediyesince gönderilen yazının ekinde alınan ifade tutanağında

Türkiye Büyük Millet Meclisi... İNCELEME RAPORU... İnsan Haklarını İnceleme Komisyonu

Beyoğlu Belediyesi Temizlik İşleri Müdürlüğü Taşeronu Albayrak firmasında temizlik işçisi olarak çalışan Mehmet Peçe, yeminli ifadesinde;

“Ben olay tarihinde Beyoğlu Belediyesi Temizlik ekibinde gece mesaisinde çöp kamyonunda şoför olarak çalışıyordum. Gece saat 22-23 civarı Taksim civarında bulunan Turan caddesinin çöplerini alırken haliyle çöp kamyonu geçici olarak yolu kapamıştı. O sırada ticari bir taksi geldi ve durdu. İçinde 4-5 kişi vardı. İçlerinden biri indi ve kaba bir şekilde bize yolu açmamızı söyledi. Konuşmasından ve davranışlarından alkollü olduğu anlaşılıyordu. Biraz beklemesini söyledik ama beklemek istemiyordu. O sırada karşı yönden tesadüfen bir ekip arabası geldi ve durdu. Bu şahıs, polislerimize gidip yolu açmalarını söyledi, onlar da beklemesini, kendilerinin de beklediğini söyledi ama şahıs ısrarcı davranıp bir türlü aracına geri dönmüyordu. Sonradan gazeteden ve Fatih emniyetinde ifade verirken oğlu olduğunu öğrendiğim bir şahıs taksiden indi ve polislerle bir arbede yaşandı ama ben o sırada işimle meşgul olduğum için tam görmedim zaten 1-2 dakikalık bir kargaşa oldu. İşimiz bittiği için biz aracımızla oradan ayrıldık. Benim olay hakkındaki bilgim ve görgüm bundan ibarettir .“(EK-21,2/3)

Beyoğlu Belediyesi Temizlik İşleri Müdürlüğü Taşeronu Albayrak firmasında temizlik işçisi olarak çalışan Süleyman Toptan, yeminli ifadesinde;

“Olay tarihinde gece saat 23 civarında Turan caddesinde çöp toplama kamyonunun 100 metre ilerisinde kaldırımdaki çöpleri yola çıkarıyordum. Çöp kamyonunun orada bağırışmalar oldu ben önden gittiğim için geri gidip bakmadım sonra kamyondaki arkadaşlardan öğrendim yol yüzünden tartışma çıkmış. Bilgim bundan ibarettir “ (EK-21, 2/3)

Beyoğlu Belediyesi Temizlik İşleri Müdürlüğü Taşeronu Albayrak firmasında temizlik işçisi olarak çalışan Osman Hıdır, yeminli ifadesinde;

“Olay tarihinde gece saat 23 civarı Turan Caddesindeki çöp kamyonunun arkasında kaldırımdaki çöpleri alıp kamyonu atmakla görevliydim. Kaldırım kenarında park etmiş arabalar yüzünden çöp kamyonu kenara yanaşamadığı için haliyle trafik durmuştu. Bir ara polis aracının ışıkları dikkatimi çekti ama kamyonun sağ tarafında olduğum ve olay kamyonun ön sol tarafında cereyan ettiği için bir şey görmedim. Bir an önce işimi bitirmekle meşguldüm. Çöp kamyonları çok gürültü çıkarır bu yüzden bir şey duymadım da sadece bir ara polis hadi aracınıza dönün dediğini duydum ama polislerin yola açmaya geldiklerini düşünüp ilgilenmedim. Olay hakkındaki bilgim bundan ibarettir. “ (EK-21,3/3) Şeklinde olayla ilgili bilgi ve gördüklerini ifade etmişlerdir.

Türkiye Büyük Millet Meclisi... İNCELEME RAPORU... İnsan Haklarını İnceleme Komisyonu

2.2.j-Komisyonumuzca Beyoğlu Emniyet Müdürlüğünde olay tarihinde kendilerinde bulunan Hyundai starex minibüs ve bu araçlarda görev yapan personelin isimleri istenilmiş ve verilen cevabi yazıda “Yürütülmekte olan bir tahkikata esas olmak üzere 30.10.2008 günü saat 23.00-23.30 sıralarında Beyoğlu İlçesi Turan Caddesi üzerinde müşteki Mehmet Şah ARAS, Serhed ARAS ve Aycan ARAS' a yapıldığı iddia edilen Efrada Sui Muamele olayı ile ilgili olarak (5) beş adet STAREX Minibüs araç ile ilgili personelin görev yerlerini belirtir bir şekilde düzenlenen görev belgesi ekte sunulmuş olup, Hyundai Marka araçların görev kodları aşağıda belirtilmiştir.

S.NO	SİCİLİ	RÜTBESİ	ADI SOYADI	EKİP KODU VE CİNSİ
1	247646	P.M	Engin USTA	86.234 - STAREX Minibüs
2	277760	P.M	Musa TUNCAY	86.234 - STAREX Minibüs
3	290407	P.M	Eren KOSKA	86.234 - STAREX Minibüs
4	305992	P.M	Abdullah GÖKÇELİ	86.234 - STAREX Minibüs
5	307885	P.M	İbrahim Sait TAŞDEMİR	86.234 - STAREX Minibüs
6	270071	P.M	Metin KARAKAYA	86.235 - STAREX Minibüs
7	290722	P.M	Adem ÜNAL	86.235 - STAREX Minibüs
8	291129	P.M	Rıdvan ARPAG	86.235 - STAREX Minibüs
9	303815	P.M	Yunus KART	86.235 - STAREX Minibüs
10	286742	Kom.Yrd	Muhsin DÜMLÜPINAR	86.372 - Grup Amiri
11	297619	P.M	Serkan DAGLI	86.372 - STAREX Minibüs
12	297577	P.M	Ziya KÖSEM	86.372 - STAREX Minibüs
13	303549	P.M	İsmail TURGAL	86.372 - STAREX Minibüs
14	307360	P.M	Mustafa ERKARAMAN	86.372 - STAREX Minibüs
15	307841	P.M	İlyas KILIÇ	86.372 - STAREX Minibüs
16	239116	P.M	Muhammed ABDİ	86.83 - STAREX Minibüs (olay yeri)
17	219810	P.M	H.Mustafa VURAL	86.83 - STAREX Minibüs (olay yeri)
18	280720	P.M	Esat Bora BOLA T	34 FU 904 STAREX sivil araç (çocuk büro)
19	277741	P.M	Satılmış DUYAR	34 FU 904 STAREX sivil araç (çocuk büro)
20	280607	P.M	Halil BOZKURT	34 FU 904 STAREX sivil araç (çocuk büro)
-				34 FU 904 STAREX sivil araç (çocuk büro)
21	277881	P.M	Şerife GENÇ	34 FU 904 STAREX sivil araç (çocuk büro)
22	277722	P.M	Harun BAŞTÜRK	34 FU 904 STAREX sivil araç (çocuk büro)

Denilerek araçlar ve bunlarda görev yapan personelin isimleri bildirilmiştir.

(EK-22,1-6/6)

2.3.TAHLİL -DEĞERLENDİRME (1)

Mehmet Şah ARAS ve oğlu Serhet ARAS' ın 30 Ekim 2008 günü 23. 30 dan sonra İstanbul ili Beyoğlu ilçesi Emniyet Müdürlüğünde görevli polisler tarafından Taksim-Dolapdere arasında darp edildikleri ve polis aracına bindirilerek araçta kötü muamele ve işkenceye tabi tutuldukları iddiası ile ilgili olarak;

Radikal Gazetesinde 03/11/2008 günlü sayısında “Polis yardım isteyen aileye dayak attı” şeklinde bir haberin yer alması üzerine, aynı gün İnsan Haklarını İnceleme Komisyonu Başkanı Prof. Dr. M. Zafer ÜSKÜL, Beyoğlu Emniyet Müdürü Yusuf YÜKSEL’i telefonla arayarak, olayın incelenmesini ve sonucun bildirilmesini istemiştir.

Emniyet Müdürü Yusuf YÜKSEL, 04.11.2008 günü, adı geçen aileyi arayıp şikâyetlerini alacağını bildirmesi üzerine Komisyon Başkanı Sayın ÜSKÜL, bilgi almak için Emniyet Müdürünü 10.11.2008 günü aramış, ancak kendisiyle görüşmemiştir.

Komisyon Başkanı'nın Emniyet Müdürünü 12.11.2008 günü telefonla tekrar araması üzerine Emniyet Müdürü, şikâyetçilerin kendilerine, dayak atan polisleri teşhis edemediğini, dolayısıyla şikâyet edilen polis görevlilerinin bulunamadığını ifade etmiştir. Ancak bu cevabın Komisyon Başkanını tam olarak ikna etmemesi üzerine, İçişleri Bakanlığına ve İstanbul Valiliğine, şikâyetçi ailenin belirttiği yer ve saatte görevli olan polis ekibinin bilinip bilinmediği, şikâyetçinin, kendisinin ve oğlunun polis aracına bindirildiğini ve dövülerek olay yerinden kaçırıldığını ifade ettiğinden dolayı polise ait araçlarda inceleme yapılıp yapılmadığı ve iz aranıp aranmadığı, şikâyet konusu ile ilgili olarak etkili bir inceleme yapılıp yapılmadığı, yapıldıysa nelerin yapıldığı hakkında acilen bilgi verilmesini isteyen bir yazı yazılmıştır.

İstanbul Valiliği bu yazıya süresi içinde cevap vermemiş ve bunun sonucunda aynı yazı tekiden İstanbul Valiliğine tekrar yazılmıştır.

Komisyon Başkanlığınca, İstanbul Valiliğine, Beyoğlu Emniyet Müdürü Yusuf Yüksel ve olaya karıştıkları iddia edilen personel hakkında idari veya adli bir işlemin başlatılıp başlatılmadığı sorulmuş, Valilik yazısında olayla ilgili soruşturmanın Bakanlık Makamınının 03.11.2008 tarihli olurları gereği görevlendirilen iki polis başmüfettişi tarafından yürütülmekte olduğunu belirtilmiştir. Komisyon Başkanlığınca İçişleri Bakanlığından ilgili polis müfettişlerinin raporları istenilmiş, İçişleri Bakanlığınca 15 Mayıs 2009 tarihli EGM-Müf:2008/428-86636 sayılı cevabi yazıda görevlendirilen müfettişler tarafından yapılan tahkikatın henüz neticelenmemiş olduğu ve neticelendiğinde ayrıca bilgi verileceği belirtilmiştir.

Türkiye Büyük Millet Meclisi... İNCELEME RAPORU... İnsan Haklarını İnceleme Komisyonu

05/02/2009 tarihinde Komisyon Başkanlığına Ahmet Sayar adıyla gönderilen bir mektupta meydana gelen olayın tamamen gerçek olduğu, Mehmet Şah Aras ve ailesinin polise karşı kaba ifadeler kullandıkları, polise işlerini öğretmeye kalktıkları, bir anlamda kötü muameleye davetiye çıkardıkları, olaya karışan polis ekibinin Engin Usta, Musa Tuncay, Eren Koska, Abdullah Gökçeli ve İbrahim Sait Taşdemir isimli polis memurlarından oluştuğu ve ekibi yönlendirenin Emniyet Amiri Murat Bayhan olduğu, Beyoğlu İlçe Emniyet Müdürü Yusuf Yüksel' in, olayı anında öğrendiği ve kavgaya karışan ekibi hemen bölgeden çektiği, Yusuf Yüksel ve Murat Bayhan' ın sonraki günlerde de ekibi korumak için bir süre göreve gelmemelerine göz yumdukları, polislerin 3-4 gün sonra göreve tekrar döndüklerinde başka bölgelerde çalıştırıldıkları ve Tarlabası'nda görevlendirilmedikleri,

Beyoğlu'nda işlerin böyle yürüdüğü, kibarlıkla sonuç alınamayacağına inanıldığı, Hortum Süleyman'dan beri Polisin Beyoğlu'ndaki uygulamasının böyle olduğu, ifade edilerek olayla ilgili bilgiler verilmiştir.

Komisyonumuzca yapılan incelemede mektupta belirtilen Ahmet Sayar verilen adresten araştırılmış böyle bir adresin olmadığı belirlenmiştir. Ancak Komisyonumuz bu bilgileri veren şahsın belirtmiş olduğu isimlerin Beyoğlu Emniyet müdürlüğünden alınan yazıda yer alan ve o gün olayın olduğu bölgede görevli olan polisler olması ve bu polislerin müşterilerin ifadelerindeki belirtilen Hyundai starex araç beyanlarıyla uyumlu, genel bölge görevini ifa ettikleri bir starex Hyundai araçla görev yapmaları, düşünüldüğünde bu bilgilerin doğru olabileceğini değerlendirmektedir.

Komisyonumuzca meydana gelen olayla ilgili olarak Beyoğlu Belediyesine 30.10.2008 günü saat: 23.00-23.30 sıralarında Beyoğlu-Turan Caddesinde çöp kamyonunda görevli personelin belirlenmesi ve ifadelerinin alınarak gönderilmesi istenmiş ve Beyoğlu Belediyesince görevlilerin ifadesi alınmış ve ifade tutanakları Komisyonumuza gönderilmiştir. Gönderilen ifade tutanaklarında;

30.10.2008 günü saat: 23.00-23.30 sıralarında Beyoğlu-Turan Caddesinde çöp kamyonundaki görevlilerden;

Mehmet Peçe olay tarihinde çöp kamyonunda şoför olarak çalıştığını, Gece saat 22.00-23.00 sularında Taksim civarında bulunan Turan caddesinin çöplerini alırken çöp kamyonunun geçici olarak yolu kapamış olduğu sırada içinde 4-5 kişinin olduğu ticari bir taksinin gelip durduğunu, konuşmasından ve davranışlarından alkollü olduğu anlaşılan birinin taksiden inerek kaba bir şekilde kendilerine yolu açmalarını söylediğini, O sırada karşı yönden tesadüf en bir ekip arabasının geldiğini ve durduğunu, ticari taksiden inen

Türkiye Büyük Millet Meclisi... İNCELEME RAPORU... İnsan Haklarını İnceleme Komisyonu

bu şahsın polisler'e gidip yolu açmalarını söylediğini, polislerin de beklemesini, kendilerinin de beklediğini söylediğini ama şahsın ısrarcı davranarak bir türlü aracına geri dönmediğini, sonradan gazeteden ve Fatih Emniyetinde ifade verirken oğlu olduğunu öğrendiği bir şahsın taksiden indiğini ve polislerle bir arbede yaşandığını ama o sırada işiyle meşgul olduğu için tam göremediğini zaten 1-2 dakikalık bir kargaşa olduğunu belirtmiştir.

Süleyman Toptan, olay tarihinde gece saat 23 civarında Turan caddesinde çöp toplama kamyonunun 100 metre ilerisinde kaldırımdaki çöpleri yola çıkardığı sırada çöp kamyonunun bulunduğu yerde bağrıışmaların olduğunu önden gittiği için geri gidip bakmadığını yol yüzünden tartışma çıkmış olduğunu daha sonra kamyonadaki arkadaşlarından öğrendiğini ifade etmiştir.

Osman Hıdır, olay tarihinde gece saat 23 civarı Turan Caddesindeki çöp kamyonunun arkasında kaldırımdaki çöpleri alıp kamyonu atmakla görevli olduğunu, kaldırım kenarında park etmiş arabalar yüzünden çöp kamyonunun kenara yanaşamadığı için trafiğin durmuş olduğunu, bir ara polis aracının ışıklarının dikkatini çektiğini, ama kamyonun sağ tarafında olduğu ve olayın kamyonun ön sol tarafında cereyan ettiği için bir şey görmediğini, çöp kamyonlarının çok gürültü çıkarmasından dolayı bir şey duymadığını sadece bir ara polisin hadi aracınıza dönün dediğini duyduğunu, polislerin yolu açmaya geldiklerini düşünüp olayla ilgilenmediğini ifade etmiştir.

Her üç görgü tanığının ifadelerinde ortak olan 30.10.2008 günü saat: 23.00-23.30 sıralarında Turan caddesinde müştekilerin anlatımına uygun bir olayın olduğu ve polis ekibinin bu olaya müdahale ettiğidir. Çöp kamyonunun şoförü olan Mehmet Peçe, Şah Mehmet Aras ve oğlu Serhet Aras'ın orada tesadüfen bulunduğunu düşündüğü polis ekibi ile yolun açılması konusunda tartıştıklarını ve aralarında arbede yaşandığını ifade ederek Mehmet Aras ve oğlu Serhet Aras'a müdahale edenlerin polis olduğunu ve aralarında bir tartışma olduğunu belirtmektedir.

Müşteki Mehmet Şah Aras 30 Ekim 2008 tarihinde eşi ve çocuklarıyla saat 23:00 sularında ticari bir taksile Dolapdere'ye doğru inerken, Taksim meydanından 100 metre aşağıda önlerinde bir çöp kamyonunun çöp almak için durduğunu, kamyon tam yanaşmadığı için taksinin yoldan geçememesinden dolayı aracın içinde üç beş dakika kadar bir zaman beklediklerini, arkalarında 15, 20, 30 aracın biriktiğini, inip çöp kamyonunun şoförüne aracı biraz daha geriye alırsa trafiğin açılacağını söyleyeceği sırada Beyoğlu Emniyet Müdürlüğüne ait bir Hyundai Starex polis aracının karşılarna çıktığını ve çöp kamyonunun kasasına yanaştığını, o polis aracının da içinde buldukları

Türkiye Büyük Millet Meclisi... İNCELEME RAPORU... İnsan Haklarını İnceleme Komisyonu

taksinin de yoldan geçme ihtimalinin olmadığını, elinde cop olan resmî üniformalı bir polis memurunun hışımla araçtan indiğini, polisin ve kendisinin araç şoförüne doğru gittiklerini, polisin çöp kamyonu şoförüne saldıracağını düşündüğünden, gerginlik olmasın diye “Lütfen memur bey, arkada yer var, bu araç biraz geri gelirse trafik açılır dediğini ancak bir polisin kendisine yanaşıp, hiçbir şey sormadan kafasına cop indirdiğini, ikincisinde polisin elinden tutmaya çalıştığını, ilk cop darbesiyle kafasının kanadığını, “Memur Bey, ne yapıyorsun?” dediğinde, polisin “Sen görevimi bana mı öğretiyorsun?” dediğini ve ardından 5–6 resmî üniformalı kişinin polis aracından indiklerini,

Taksiden daha sonra eşi ve oğlunun indiğini, onlara da polislerin vurduklarını, eşi ve kendisine polislerin küfrettiğini, kendisini döven polislerin bulunduğu Hyundai Starex aracın arkasında Beyoğlu Emniyet Müdürlüğüne ait tepe lambası yanan bir tane Hyundai binek polis aracının daha olduğunu, bu araçta bulunan polislerin araçlarından inmediğini,

Polislerin kendisinin ve oğlunun ellerini arkadan bağlayarak, Hyundai Starex aracın içine koyarak daha sonra aracın oradan ayrıldığını, Polis aracının plakasının, sonunun 34 veya 74’olduğunu, Dolapdere’de Bilgi Üniversitesi kampusunun karşı sokağında, karanlık bir sokağa kadar kendilerini götürdüklerini, kendisini arabanın içine oğlunu da şoförün arkasındaki koltuğun üstüne uzattıklarını ve araçta sürekli coplandıklarını ve dövüldüklerini, dövülmenin etkisiyle kendisinden geçtiğini ve bayılmış olduğunu,

Oğlunun dediğine göre polislerin oğlunu yüz üstü yatırıp, kafasına silah dayayarak “-Babanı öldürdük, seni de öldüreceğiz, kafanı kaldırma.” diyerek oradan ayrılmış olduklarını, kendine geldiğinde oğlunun kendisini silkelemekte olduğunu, her tarafının, yüzünün, başının kan içinde olduğunu, daha sonra sürünerek Dolapdere Caddesine indiklerini, taksiye binerek eve gittiklerini ancak eşi ve çocuklarının evde olmadığından Taksim İlyardı Hastanesine geldiklerini, hastane polisine “Bizi böyle bu şekilde polis dövdü.” dediklerinde, polislerin kendileriyle dalga geçmesine “Baba oğul kavga etmişsinizdir.” dediklerini, vücutlarında kırık ve burkulmaların olduğunu, hâlâ sol elini kullanamadığını elinde kırık olduğunu ve parmaklarından iki üç tanesini kullanamadığını, hastaneden kendilerine bir hafta rapor verildiğini, ikinci kez gittiklerinde rapor verilmediğini,

Oğlunun kolunun kırık olduğunu, onu dışarıda bir hastaneye götürdüklerini orada kolunun alçıya alındığını,

Türkiye Büyük Millet Meclisi... İNCELEME RAPORU... İnsan Haklarını İnceleme Komisyonu

Polislerin kendilerini götürdüklerinde eşi ve diğer oğlunun Tarlabası'ndaki Beyoğlu Emniyet Müdürlüğüne giderek oradaki polise “oğlum ve eşimi polisler kaçırdılar, polis tarafından hem dövüldük hem kaçırdılar” dediklerini ve oradaki polislerin de “-poliste öyle şahıslar yok” dediklerini, bunun üzerine eşinin “-Ben buradan gitmem, eşimin ve oğlumun akıbetini öğrenmeden gitmem.” Demesi üzerine, beş on dakika orada kaldıktan sonra polislerin de telsizle, telefonla anons ettiklerini ve daha sonra “-oğlum ve eşini bırakmışlar” diyerek eşini sakinleştirdiklerini,

Polisin kendilerini arabaya aldığı anda kimliklerini bile sormadığını, adının bile sorulmadığını, sorgusuz sualsiz arabaya bindirildiklerini,

Daha sonra hastaneye giderek rapor aldığını, ertesi gün İnsan Hakları Derneğine ve Savcılığa gittiklerini ve savcılıkta teşhis için içinde 980 tane resim olan klasörlerden, resimlerden bu eylemi gerçekleştiren polisleri teşhis etmelerinin istendiğini ancak kendisinin şahısları tanıyamadığı ve tespit edemediğini,

Sonra 40-50 kişilik sivil kıyafetli bir grubun fotoğraflarından teşhis için tekrar ikinci kez çağırıldığını, bu teşhiste de, ilk darbeyi yedikten sonra şapka ve üniformayı gördüğünü ancak gece olmasından şahısların gözünü, yüzünü hatırlamadığından kimseyi tanıyamadığını, küçük oğlunun bir ay kadar önce cumhuriyet savcılığında birkaç kişiyi teşhis etmiş olduğunu ve bu durumun cumhuriyet savcılığınca da kayıt altına alınmış olduğunu, küçük oğlunun arkada olduğu için şahısları görebileceğini ve teşhis edebileceğini, bir tanesini çok belirgin tarif ettiğini, bu kişiyi karakolda da gördüklerini, Rus boksörlerine benzeyen sportmen bir görüntüsünün olduğunu,

Yüzleştirmede aracın şoförünü tanıdıklarını ama kendilerine bir şey yapmadığı ve olayın utancını yaşadığı için ve dövme olayına karışmadı diye bir koruma içgüdüleriyle de teşhir etmek ve söylemek istemediğini,

Müfettişler tarafından da ifadelerinin alındığını, araç teşhisi yaptırıldığını ancak aracın, 3 Hyundai starex araçtan tam olarak hangisi olduğunu tam belirtmediklerini, kendilerine “Teşhis edemediniz.” denilerek bir tutanak da imzalatıldığını,

Yüzleştirmede şu şu şu polis bunu yaptı şeklinde diye isim geçmediğini, savcılıkta oğlunun bazı polisleri teşhis ettiğini, eşinin olayın etkisinden dolayı hala anti depresyon ilaçlar alıyor olduğunu ifade etmiştir.

Müşteki Serhet Aras, olayın olduğu gün polislerin kendisini darp ettikleri ve kendisini korumaya çalıştığından şahısları tam ve net olarak göremediğini, savcılıkta şahısları teşhis etmeye çalıştığını ve üç kişiyi teşhis edebildiğini, Engin Usta'ya hatırladığını, şoförün sarışın hafif kilolu olduğunu ancak kendilerine darp edenler

Türkiye Büyük Millet Meclisi... İNCELEME RAPORU... İnsan Haklarını İnceleme Komisyonu

arasında bu kişinin olmadığını, kendisinin koltuğun arkasına uzanmış olduğunu, polislerin cop, tekme ve sopalarla vurduklarını, arabanın şoförü dışında arabadaki herkesin kendisine vurduğunu ve bu vurmalar sonucunda iki kulağından kan geldiğini, vücudunda 50-60 cop izi olduğunu,

Kardeşinin olayı tam net dışardan gördüğü için hepsini teşhis etmiş olduğunu polislerin kullandığı arabanın plakasını polisler kendilerini arabadan indirip sokağa bıraktıktan sonra araç kaçınca köşeyi dönmekte olduğu sırada önce babasını sonra da kendisinin aracın plakasını gördüklerini ve plakanın son rakamının 34 olduğunu,

Annesi ve küçük kardeşinin polislerin kendisini ve babasını alıp arabaya bindirdikten sonra, Beyoğlu emniyet müdürlüğüne gittiklerini ve kendilerinin akıbetini sorduklarını, Emniyetteki nöbetçi memurun o bölgede görev yapan polis ekibine telefon ederek, polislerin eşinizi ve çocuğunuzu bırakmışlar, anlaşmışlar demiş olduklarını ve sonra da annesinden özür dilediklerini,

Arabada polislere” –Allah rızası için bizi bırakın!” diye yalvardığını, içlerinden birinin “-Allah benim!” diyerek babasını öldürdüklerini söylediğini, arabadan indirdiklerini ve arkana bakarsan seni de öldürürüz dediklerini,

Polislerden birisinin içinde“n” harfleri geçen kelimelerde “n” harfini tam söyleyemiyor olduğunu, Kastamonu şivesine benzer bir şiveyle konuştuğunu diğerlerinin de ona amirim diye hitap ettiklerini ifade etmiştir.

Beyoğlu İlçe Emniyet müdürü Yusuf YÜKSEL ,bu olayla ilgili emniyet Genel Müdürlüğü'nün 2 polis müfettişi görevlendirdiğini, müfettiş görevlendirildiği için konu ile ilgili araçlarda inceleme yapmadıklarını, müfettişlerin inceleme yapmak için arabayı istemediklerini, O dönem 3 tane Hyundai starex minibüslerinin olduğunu, bu araçların belli bir caddede, sokakta görevli olmadıklarını, nerede ihtiyaç varsa oraya çağırılıyor olduklarını, o gün araçlarda görevli olan polislerin bilindiğini,

Olaydan sonra kendilerinin inceleme için Kaymakamdan bir onay aldıklarını ancak daha sonra soruşturma görevinin kendilerinden devralındığını ve polis başmüfettişlerinin görevlendirildiğini, soruşturma görevinin kendilerinden devralındığı için, olaydaki kişilerin esnaftan sorulması, o gün görevli çöp kamyonunun tespitinin polis müfettişleri tarafından yapılması gerekeceğini, idari soruşturmanın çok ciddi bir şekilde yürütülmekte olduğunu, olayın ortaya çıkarılmasının adli ve idari soruşturma sonucu olacağını, olayla ilgili olarak yapılması gerekip de yapılmayan herhangi bir şeyin olmadığını, ancak belli bir sürecin gerektiğini, idari soruşturmanın süresinin çok uzun

Türkiye Büyük Millet Meclisi... İNCELEME RAPORU... İnsan Haklarını İnceleme Komisyonu

olduğunu, ancak olaydaki polisleri koruma ve kollama diye bir durumlarının olmadığını, personeliyle yaptığı bütün toplantılarda da bu durumu konuştuklarını,

Mehmet Şah Aras'ın çalıştığı yere de giderek bildiği ve gördüğü bir şeyler varsa kendilerine de anlatmasını istediğini, bu olaylarla teşkilat olarak ta yıpranmakta olduklarını, Beyoğlu'nda akşamları narkotik, asayiş şubenin memurlarının da olduğunu, Turan caddesi ile Dolapdere arasında olay meydana geldiğinden belki de kendi memurları tarafından bu olayın gerçekleştirilmemiş başka ilçenin memurlarınca gerçekleştirilmiş olabileceğini, Hyundai starekste çalışan 5-6 kişilik memurlardan oluşan Seri Müdahale Timini bu olaydan sonra kaldırdıklarını ifade etmiştir.

Beyoğlu İlçe Emniyet müdürlüğünde görevli polis memuru İbrahim Taşdemir, Belirtilen günde Hyundaki Stareks minibüslerden birinde şoför olarak çalıştığını, bu olayın görev yaptığı araçtaki ekipte olmadığını, bundan da emin olduğunu, görev sahalarının genel bölge olmasından dolayı ekip halinde dolaşarak Beyoğlunun tümünde görev yaptıklarını, belirtilen gün ve saatte Ömer Hayyam sokakta görev yapıyor olduklarını, grup şefleri Engin Usta'ya araçlarına birini alıp almadıklarının telefonla sorulduğunu, Engin Usta'nın da almadıklarını ve Ömer Hayyam sokakta çalıştıklarını söylediğini ifade etmiştir.

Polis memuru Musa Tuncay, Hyundai Stareks minibüsle genel bölge olarak çalıştıklarını, Engin Usta'nın şefleri olduğunu, o gün Hyundai stareks minibüsle birinin alındığının şefleri Engin Usta'ya telefonla bildirildiğini, sorduklarında; birinin Hyundai stareks minibüse alınıp darp edildiğinin bunu kendilerinin yapıp yapmadığının çevre korumadan sorduklarını, daha sonra Beyoğlu Emniyet Müdürlüğüne gittiklerini, bir bayanın kocasının polisler tarafından alınıp götürüldüğünü söylediklerini, o akşam Ömer Hayyamda görev yapmakta olduklarını, olaya kesinlikle karışmadıklarını, bir süre daha bu araçta göreve devam ettiğini, yaşanan olaydan sonra bu araçtan görevlerinin çekilmesi diye bir şeyin olmadığını, Starekste çalışan 5-6 kişilik memurlardan oluşan Seri Müdahale Timinin daha sonra kaldırıldığını ifade etmiştir.

Polis memuru Eren KOSKA; Engin Usta, İbrahim, Musa ve Abdurrahman isimli polislerle birlikte Hyundai stareks minibüsle genel bölge çalıştıklarını, diğer starex minibüste Metin, Yasin ve Yunus'un olduğunu, üçüncü starex minibüsün bozuk olduğundan Çevre koruma da çalışmakta olduğunu, bu olayla yakından uzaktan herhangi bir ilişkisinin olmadığını ifade etmiştir.

Polis memuru Eren KOSKA, olayın olduğu gün ekip olarak Ömer Hayyamda çalıştıklarını, Hyundai Stareks minibüsle genel bölge çalıştıklarını, telsizden bir bayanın

Türkiye Büyük Millet Meclisi... İNCELEME RAPORU... İnsan Haklarını İnceleme Komisyonu

eşinin stareks minibüste bulunan polisler tarafından darp edilerek götürüldüğü söylendiğinden giderek durumu öğrendiklerini ancak olayla ilgili kesinlikle bir bağlantılarının olmadığını ifade etmiştir.

Başkomiser Murat Bayhan; Büro amiri olarak görev yapmakta olduğunu, o akşam olan olay ile ilgili bir şey bilmediğini, 2 adet Hyundai stareks minibüsün olduğunu, biri arızalı olduğu için diğerinin görev almış olduğunu, bu olayı, olay ile ilgili basın açıklaması yapıldıktan sonra öğrendiğini, öğrendiğine göre; Tarlaş'ndaki Emniyet Amirliğine gelen bayanın eşini ve çocuğunu sorması üzerine emniyette bulunan memurların nöbetçi stareks minibüste çalışanları arayıp sormuş olduğunu, onların da olayla ilgili bir bilgisi olmadığını söylemiş olduklarını, bu olaylarla ilgili Hyundai araçlarda çalışan tüm personelle görüşüldüğünü,

Mehmet Şah Aras'tan aracı teşhis etmesinin istendiği ama aracı teşhis edemediğini, bu minibüslerde çalışan ekibi başka bir rüşvet olayından sonra iptal edilip normal ekibe çevrildiğini, bu olay ile ilgili idari soruşturma yapıp yapılmadığını bilmediğini ifade etmiştir.

Polis memuru Metin Karakaya, olay günü çalıştığı stareks minibüs arızalı olduğu için emniyette nöbette olduğunu, Mehmet Şah Aras'ın eşinin emniyet müdürlüğüne gelerek eşinin alkollü olduğunu ve polislerle kavga ettiğini söylediğini, Mehmet Şah Aras'ı görmediğini, olayda geçen minibüsün başka bir emniyet müdürlüğünün aracı olduğunu düşündüğünü ifade etmiştir.

Polis memuru Ercan Çıtak, olayın olduğu gün Hastanede görevli polis memuru olduğunu hastane çok yoğun olduğu ve sürekli hastalar geldiği için Mehmet Şah Aras ve oğlunun kısa süreli tedavileri yapılmışsa bu nedenle görememiş olabileceğini bu şahısları hatırlamadığını, ilgili deftere de bu nedenle kayıt yapmadığını, doktorların da kendisine söylemeyi yoğunluktan dolayı unutmuş olabileceklerini, bu olayı kesinlikle hatırlamadığını, görse yardımcı olabileceğini, Baba oğul gelip böyle bir şey oldu, "Polisler bizi dövdü. Biz de polisten bu konuda şikâyetçiyiz, ondan dolayı da buraya geldik." diye kendisine bir şey anlatılmadığını, o sırada hastanede başka görevli polisin de olmadığını ifade etmiştir.

Polis memuru Kemal Temiz, Kabataş'ta iskelede sabit olarak Hyundai araçta çalıştıklarını, anonslar olursa belirtilen yere gittiklerini yoksa sabit çalışmakta olduklarını, olay günü Kabataş ta çalıştıklarını olayı sonradan öğrendiklerini, kesinlikle böyle bir olaya müdahale etmediklerini, başka aynı marka karakol arabalarının olduğunu bildiğini ifade etmiştir

Türkiye Büyük Millet Meclisi... İNCELEME RAPORU... İnsan Haklarını İnceleme Komisyonu

Polis memuru Engin USTA; olayla ilgili olarak daha önce emniyette iki kere, savcılıkta bir kere ifade verdiğini yüz yüze teşhise girdiklerini, sonra emniyet müdürünün emri ile tek kendisinin kaldığını, Mehmet Aras'ın daha önce emniyet müdürüne bu şahsı tanıyorum ama bu olayla ilgili teşhis edemedim dediğini, kendisinin bu konuyla hiçbir alakasının olmadığını yüzleştirme için müdüriyete çağırıldığını yüzleştirme yapılarına kadar ne babayı, ne oğlunu hiç kimseyi görmediğini, olayın olduğu noktanın Beşiktaş, Şişli ve Beyoğlu ilçesi arasında kalan bir yer olduğunu, Stareks minibüsün sadece kendi ilçelerinde olmadığını olayın olduğu akşam 86234 nolu plaka ve telsiz koduyla yıldırım ekibi olarak görev yaptıklarını, bu araçla Beyoğlu sınırlarının tamamını, özellikle resmi çalışan ekiplerin ihtiyaçları halinde toplumsal olaylarda ve Tarlabasında meydana gelen uyuşturucu vak'alarında, Tarlabasında ve Taksim meydanı ve arka sokaklarında çalışmakta olduklarını, saat 23.00 sıralarında genellikle Sakızağacı caddesinde ticari taksiler üzerinde uygulama yaptıklarını, ticari şoförlerin, müşterilerle uyuşturucu satıcıları arasında bağlantı kurduğu şeklinde duyular aldıklarında bu çalışmalarını yaptıklarını, o gün olayın meydana gelmesi ile ilgili telefon geldiğinde Ömer Hayamda olduklarını, Trabzonlu olduğunu, Ekip Amir vekili olarak çalıştığı araçta Musa Tuncay, Eren Koska, Abdullah Gökçeli, İbrahim Sait Taşdemir' in görevli olduğunu ve aracın şoförünün İbrahim Sait Taşdemir olduğunu, şu an Esenler ilçesinde görev yapmakta olduğunu, Beyoğlu'nda 4,5 sene çalıştığını ve evi Esenlerde diye orada rotasyon sonucu göreve başladığını ifade etmiştir.

Olay 30 Ekim 2008 tarihinde Beyoğlu emniyet müdürlüğünün sorumluluk bölgesinde meydana gelmiştir.

Şah Mehmet Aras ile oğlu Serhet Aras'ın ifadelerine göre; Şah Mehmet Aras ve ailesinin içinde bulunduğu ticari taksi Taksim meydanından Dolapdere caddesine doğru inerken, yolun Beyoğlu Belediyesine ait çöp kamyonunca tıkanması nedeniyle yoldan geçememiştir. Şah Mehmet Aras yolun açılması için taksiden inerek çöp kamyonuna müdahale etmek istemiştir. Bu sırada oradan geçmekte olan Hyundai starex bir polis aracı gelmiş ve Şah Mehmet Aras'ın polislere yolu açmalarını söylediği sırada polisler "bize işimizi mi öğreteceksin" diyerek başına copla vurmuşlar ve oğlu Serhet Aras ve kendisini Hyundai starex polis aracına bindirerek Dolapdereye doğru hareket etmişlerdir. Araçta polislerce Şah Mehmet Aras ile oğlu Serhet Aras' a darp edilmiş ve daha sonra Dolapdere'de Bilgi Üniversitesi kampusunun orada araçtan indirilmişlerdir. Şah Mehmet Aras ve oğlu daha sonra kendi imkânlarıyla Taksim ilk yardım hastanesine gelmiş ve uğradığı durumu burada görevli polis memuruna bildirmiş ancak polis memuru

Türkiye Büyük Millet Meclisi... İNCELEME RAPORU... İnsan Haklarını İnceleme Komisyonu

kendileriyle ilgilenmemiş hatta dalga geçmiştir. Şah Mehmet Aras daha sonra Taksim ilk yardım hastanesinden 10 günlük rapor almış ve kendisinin sol eli oğlu Serhet Aras'ın da kolu kırılmıştır.

Şah Mehmet Aras ile oğlu Serhet Aras'ın Hyundai starex polis aracına bindirilmesinden sonra eşi ve küçük oğlu, konunun şahısların akıbetini öğrenmek için Beyoğlu Emniyet müdürlüğüne gelmiş ve nöbetçi memura olayı anlatmıştır. Emniyet müdürlüğündeki görevliler, Müdürlüğün kuvvesinde bulunan Hyundai starex araçlardan birisiyle görüşmüşler ve eşiniz ve oğlunuzu bırakmışlar, anlaşmışlar şeklinde kendilerine bilgi vermişlerdir.

Olaydan sonra Şah Mehmet Aras ve oğlu şikâyetçi olmuşlar ve Beyoğlu C.savcılığınca polisleri teşhis etmeleri için yüzleştirmeye tabi tutulmuşlardır. Ancak hem kendisi hem de büyük oğlu Serhet, araçta polislerin tekme, tokat ve cop darbelerinden kendilerini korumak için yüzlerini kapattıkları ve karanlık olduğu için kendilerini döven polisleri teşhis edemediklerini ancak kendilerinin alındığı aracın plakasının son rakamının 34 veya 74 olduğunu belirtmişlerdir. Şah Mehmet Aras'ın küçük oğlu, babasını ve ağabeyini araca bindiren polislerden bazılarını daha sonra Cumhuriyet Savcılığındaki yüzleştirmede teşhis etmiştir.

Beyoğlu İlçe Emniyet Müdürü Yusuf YÜKSEL' in ifadesine göre; olayın olduğu dönemde Beyoğlu Emniyet müdürlüğünün kuvvesinde belli bir caddede, sokakta görevli olmayan nerede ihtiyaç varsa oraya çağrılan 3 tane Hyundai starex minibüs araçları vardır ve bu araçlarda görev yapanlar bellidir. Beyoğlu'nda akşamları narkotik ve asayiş şubenin memurları da görev yapmaktadır. Olay Turan Caddesi ile Dolapdere arasında olay meydana geldiğinden belki de kendi memurları tarafından bu olay gerçekleştirilmemiş başka ilçenin memurlarınca gerçekleştirilmiştir.

Olay tarihinde Beyoğlu Emniyet Müdürlüğünde plakasının son iki rakamı 34 veya 74 olan araçlar araştırılmış olup müdürlükte 86234 nolu plakalı bir Hyundai starex marka minibüs bulunmaktadır ve bu minibüste Engin USTA, Musa TUNCAY, Eren KOSKA, Abdullah GÖKÇELİ ve İbrahim Sait TAŞDEMİR genel bölge olarak Beyoğlu ilçesinin tümünde ağırlıklı olarak Taksim civarında görev yapmaktadır.

Komisyonumuzca yapılan incelemede bu memurların hemen hemen hepsi yukarıdaki paragraflarda yer alan aynı ifadeyi vermiş ve Engin Usta'nın şefleri olduğunu, Hyundai Stareks minibüsle genel bölge olarak çalıştıklarını, o gün Hyundai stareks minibüsle birinin alındığının şefleri Engin Usta'ya telefonla bildirildiğini, birinin Hyundai stareks minibüse alınıp darp edildiği iddiasının olduğu bildirilerek bunu

kendilerinin yapıp yapmadığının çevre korumadaki polislerce sorulduğunu, o akşam Ömer Hayyamda görev yapmakta olduklarını, olaya kesinlikle karışmadıklarını söylemişlerdir.

Komisyonumuz Beyoğlu Emniyet müdürlüğü sorumluluk alanında meydana gelen bu olayda müştekilerin beyanlarında yer alan plaka numarasının son iki rakamının 34 olduğu Hyundai starex aracın, Beyoğlu ilçe emniyet müdürlüğünde bulunan ve polis memuru ve ekip şefi Engin Usta'nın ifadesinde yer alan 86234 plakalı Hyundai starex minibüs ile aynı olduğunu düşünmektedir. Bu araç, olay tarih ve saatinde faal olarak, araçta görev yapan polis memurlarının inceleme bölümünde yer alan ifadelerine göre olay bölgesine yakın olan Ömer Hayyam da görev yapmaktadır.

86234 plakalı Hyundai starex minibüste görev yapan ve halen Beyoğlu emniyet müdürlüğünde görevli polis memurlarının hepsi ağız birliği etmişçesine olay saatinde Ömer Hayyam caddesinde olduklarını, olayın olduğu yerin Beyoğlu, Şişli ve Beşiktaş ilçelerindeki ekipler ile Narkotik ve asayiş şubeye ait olan Hyundai starex minibüsü olan polislerce yapılabileceğini belirtmişlerdir. Olay yeri Beyoğlu ilçesi sınırlar içindedir ve diğer birimler burada uygulama yapacak olsalar bile Beyoğlu emniyetinin bundan haberinin olması gerekir. Haberi olmadan bu birimler burada bu eylemi yapmış iseler bunu ortaya çıkarmak da başta Beyoğlu Emniyet Müdürlüğü ve İstanbul İl Emniyet Müdürlüğünündür. Yapılan incelemelerde bu konuda herhangi bir araştırmanın Beyoğlu Emniyet Müdürlüğünce veya İl Emniyet Müdürlüğünce yapıldığına dair bir belge sunulmamış ve bilgi verilmemiştir.

Olay 30 Ekim 2008 tarihinde meydana gelmiş, 03/11/2008 günü Radikal Gazetesinde yer almış ve Komisyonumuzca aynı gün olayın incelenmesi olayın olduğu yer Emniyet Müdüründen istenmiş, İçişleri Bakanlığınca konunun araştırılması ve soruşturulması için 03/11/2008 tarihinde iki Polis Müfettişi görevlendirilmiş ve Raporun yazım tarihini olan 09 Haziran 2009 tarihine kadar geçen 7 (yedi) aylık bir sürede, bu konudaki inceleme ve tahkikat bitirilememiştir. Bu durum ceza ve disiplin soruşturmasında zaman aşımı süresi de düşünüldüğünde, Komisyonumuzda “etkin bir soruşturmanın” yapıldığı konusunda soru işaretlerinin oluşmasına neden olmuştur.

Beyoğlu Emniyet Müdürlüğü ile ilgili olarak, gerek Komisyonumuza ulaşan gerekse basında yer alan haberlerden bu tür benzer olaylar sonucunda, ilgili emniyet müdürlüğü görevlilerince, ilgili Cumhuriyet savcısına bilgi verilip onun talimatına göre kişilerin hukuka uygun olarak gözaltına veya gözlem altına alınmalarına yönelik usûli işlemlerin yapılması yerine, hukuka aykırı olarak, şahısların polis araçlarına bindirilerek

sorgulanmalarının hatta cezalandırılmalarının tercih edildiği, bu işlemin idarî bir pratik haline getirilmeye çalışıldığı endişesi ve kanaati uyanmıştır.

3. OLAY (2) HÂKİM ADLIĞ ADLI KİŞİNİN DÖVÜLMESİ OLAYI

Komisyonumuz, 13/04/2009 tarihinde; Hâkim ADLIĞ adlı şahsın, 29 Mart 2009 günü “Hoca” lakaplı bir kişinin, tartıştığı polisi yüzünden yaralaması ve kaçması sonucunda bu şahıs olabileceği düşüncesiyle, 30 Mart 2009 günü sabah saat 11:00 sıralarında, Tarlabası Bulvarı Kömürcü Zeynel sokakta bulunan bekar evi olarak tabir edilen bir binada kaldığı sırada, İstanbul ili Beyoğlu ilçesi Emniyet Müdürlüğünde görevli polisler tarafından darp edildiği kötü muamele ve işkenceye tabi tutulduğu, iddiası ile ilgili olarak Beyoğlu Kaymakamlık binasında yapmış olduğu incelemelerde aşağıdaki kişilerle görüşmüş ve bu kişilerin olayla ilgili aşağıdaki beyanlarını almıştır.

3.1-İnceleme (2)

3.1.a-Müşteki Hakim ADLIĞ 13/40/2009 tarihinde Komisyonumuza vermiş olduğu ifadesinde;

“Ben Hakim Adlığ’ım ve Batmanlıyım. Balatta balıkçılık yapıyorum. O gün Beyoğlu’na gelmiştim. Gece geç olmuştu. Bir arkadaşım gel burada kal. Dedi. Bende kaldım. Mahalli idareler seçiminin gününün sabahıydı. Sabah 11.00 de Tarlabası’nda bekar evinde kaldığım yerde kapı çaldı. Tek odalı bir yerdi. Yanımda kimse yoktu. Arkadaşım da o evin üst katında kalıyordu. Kapı çaldı. İsim sormadan, kimlik sormadan, üstüme yürüdüler, bana giriştiler. Elimi kelepçelediler. Bana darp ettiler, beni dövdüler. Bir buçuk iki saat darp ettiler. Kafama belime vurdular. Telsiz sesleri duyuyordum. Gelenleri tanımıyorum. Görsem tanımam, yüzlerini görmedim, yüzleştirme yapsanız bile kişileri bilemem. Sadece kelepçe taktılar, telsiz sesleri vardı. Belim hala rahatsız, 13 gündür gece yatamıyorum. Bastonu bu yüzden kullanıyorum. Taksiye binip Taksim Hastanesine gittim. Kimse beni götürmedi. 2 gün hastanede yattım. Hastaneden sonra Savcılığa çıktım. Hastane polisi gelip hiçbir şey sormadı. Hastanede de kimse gelip bir şey sormadı. Kaldığım binanın üst katında kalan arkadaşımın olaydan haberi olmadı. Bana darp ettiklerinde bayılmışım. Kimse bana darp edildiğinde yardıma gelmedi. Arkadaşım ile sonra konuştum. Bana neden yardım etmedin diye sordum. O da bana olayı duymadım dedi. Arkadaşım alkollüydü. Tarlabası’nda kaldığımız ev 5 katlıydı. Kaldığım eve televizyoncuları gazetecileri getirdim. Kanal D ve Flash TV gelip gördüler. Oradaki esnaflara da sordular.

Hoca lakaplı Diyarbakırlı biri polisle kavga etmiş, polise şişe atmış. Bu kişi daha önceleri benim o gece kaldığım evde kalıyormuş. Ben o gece onun kaldığı yerde kalmışım. Beni ona benzetmişler. Hastaneye beni ziyarete Hoca lakaplı o kişi gelip “-beni sana benzetmiş polisler o yüzden seni dövmüşler.” Dedi. İnsanlar polisten çekindiği için bana yardım etmediler, beni hastaneye götürmeye korktukları için tek başıma hastaneye gittim. Sene de 3-4 ay burada çalışıyorum. Sonra memlekete gidiyorum. 3 çocuğum var. Şu an çalışmıyorum. Çalışacak durumda değilim. Elimde bulunan paralarla şu an geçiniyorum. Gazeteciler esnafa sorular sormuşlar. Yazı yazmışlar gazeteye. Hastanede verilen raporları Savcılığa verdim. Yanımda rapor yok. Hastanenin kaç gün rapor verdiğini bilmiyorum, okuma yazmam yoktur. İki gün hastanede yattım. Adli Tıp raporum var. Avukatımda Adli tıp raporum var. Avukatım arkadaşımın tanıdığı biri. Tuncelili bir arkadaşım aracı oldu. Avukata para vermiyorum. Daha sonra rapor almaya gitmedim. Perişan durumdayım. Elimde imkân olsa memlekete gideceğim.” Demiştir.

(EK-23, 1/1)

3.1.b.Beyoğlu İlçe Emniyet müdürü Yusuf YÜKSEL 27/10/2008 tarihinde Komisyona vermiş olduğu ifadesinde;

“Yusuf YÜKSEL Emniyet Müdürüyüm. Olayda adı geçen Hocanın kim olduğunu ben bilmiyorum. Hoca bizim polis memurunun yüzünü kestiği iddia edilen adam olsa gerek, araştırıyorum. Bildiğim kadarıyla açık kimliğini arkadaşların tespit etmiş olmaları gerekiyor.

Yüzü yaralanan polis memurunun sivil görevlidir.

Hoca zannedip Hakim Adli’yi dövenlerin yüzü yaralanan sivil polis memurunun arkadaşı olan sivil polis oldukları, iddia olarak düşünülebilir.

Biz Hoca’yı araştırıyoruz. Hoca şu anda zaten adli olarak da bizde firar gözüken bir kişi, bildiğim kadarıyla açık kimliğini tespit etmiş olmaları lazım. Benim aldığım bilgiye göre, gece saat 03.00 sıralarında arkadaşlarımız, şüpheli gördükleri alkollü 2 kişiye kimlik sordukları anda bunlar polisler saldırmış ve bir görevlimizin yüzüne şişe fırlatılmış ve bu polis memuru yüzünden yaralanmış. Bizim bu görevlilerimiz 2 kişiler ya da 3’erli olarak görev yaparlar, hafta sonunun yoğunluğuna göre biz bu sayıyı tertip ediyoruz. Normalde bizim sıkıntılı olan sokaklarımızda 2’şer 2’şer görev yapan yaya görevlilerimiz var. Bu arkadaşlar da bizim Müdüriyetle Euro Plaza Oteli arasında, Ömer Hayyam Köprüsü’nün civarındaki görevlilerimiz. Yani oradan yoğun olarak suç geldiği için biz oraya görevlendiriyoruz.

Türkiye Büyük Millet Meclisi... İNCELEME RAPORU... İnsan Haklarını İnceleme Komisyonu

Hakim Adlığ'ın dövülmesi ile ilgili soruşturmayı İl Emniyet Müdür Yardımcımız Selim Kutkan takip ediyorlar. Hakim Atlığ'ın kendilerine gönderilmesiyle ilgili bize geçenlerde yazı yazdılar. İşte bugün gönderecektik, Hakim Atlığ bugün buraya geldiler. Yarın da kendisini dinlenmek üzere göndereceğiz.

Müdür Yardımcınız sanırım bu polisleri, yüzü yaralanan ve onun ekibinde olan, onun yakınında olan polislerin kimler olduğunu soruşturma aşamasında mutlaka bunları soracaktır. Henüz şifahi olarak bizden bu kişiyi göndermemizi istedi, şu ana kadar bu kişiye bir şey sorulmadı.

Bu konuyla ilgili, memurlarımızdan hiçbiri bu olayı kabul etmiyor, biz değiliz diyorlar.

Ben kendim bizzat görevlileri bu konuyla ilgili olarak çağırmadım, amirlerim, yardımcılarım vasıtasıyla bu konunun incelenmesi talimatını verdim. Bana hiç kimsenin bu konuyu kabul etmediğini söylediler.

Sayın Hocam, siz bunları bize soruyorsunuz. Biz de sizin gibi bunları basından öğreniyoruz. Şimdi sabah gazeteyi bir açıyoruz, Basın Protokol Müdürlüğümüz bize bunları soruyor. Şimdi mesela bizim karakolumuza veya cumhuriyet savcılığına herhangi bir müracaat olmadığında, biz kendimiz resen bu adamları gidip bulup "Nedir kardeşim bu?" diye sormak durumunda kalıyoruz. Bazen de ulaşamıyoruz açık konuşmak gerekirse.

Mesela, geçen gün bir tinerciyle ilgili bir haber vardı, tinerciler vatandaşın birini yaktı diye. İlk defa gazeteden öğrendik. Adamı aradık, bulamadık, hastane kayıtlarına baktık, bulamadık. Biz bir adamın peşinde koşuyoruz ki kardeşim bize bilgi ver.

Şimdi Hakim Atlığ konusunda da, bakın, inanın samimiyetimle söylüyorum: Gazetede haber olduktan sonra bütün karakollarıma baktırdım, bulamadık. Adliyeden eğer müracaat etmiş ise savcı zaten bize yazacak ama o yazmadan biz bir an önce alalım, ne gerekiyorsa bakalım diye arkadaşları Adliyeye gönderdim. Biz adliyeden öğrendik yani bu vatandaşın başına böyle bir iş geldiğini ve buna bakın soruşturun diye henüz adliyeden de bize resmî bir yazı gelmiş değildir."Demıştır. (EK-4, 1-2/8)

3.1.c-Beyoğlu İlçe Emniyet müdürlüğünde görevli polis memuru Mehmet Kaygısız 13/04/2009 tarihinde Komisyonumuza vermiş olduğu ifadesinde;

"Ben Mehmet Kaygısız, polis memuruyum. Şahıs gelince ben şahsın bilgilerini aldım ve defterime kaydettim, biz sadece adli vakalara bakıyoruz. O şahsın hayati tehlikesi yoktu. Olay yerini tespit ettim. Hangi karakola bilgi vermem gerektiğini tespit ettim ve Kasımpaşa karakoluna haber verdim. Defterime kayıt yaptım. Durumu kendisine sormak

istedim. Tarlabası'nda emniyet Müdürlüğünün arkasında 4 kişinin kendisini dövdüğünü söyledi. Doktorlar çok konuşmadılar, şahısla fazla görüşemedim zaten. Benim görevim o akşam 19.00 da bitti. Öğlen 12.00-13.00 gibi göreve başlamıştım. Benim görevim sırasında o kişiyi kimse görmeye gelmedi. Evli olup olmadığını sormadım. Bekarım dedi. Beni 3-4 sivil dövdü dedi. Konu ile ilgili deftere girişlerimi yaptım, şahsın kaçta geldiğini yazdım. Konu ile ilgili bildiklerim bu kadar. Hastanelerde bir polis memuru durur.” Demiştir. **(EK-24, 1-2/7)**

3.1.d-Beyoğlu İlçe Emniyet müdürlüğünde görevli polis memuru Ali Meşeli 13/04/2009 tarihinde Komisyonumuza vermiş olduğu ifadesinde; “Ben 19.00 da görevi Mehmet Kaygısızdan devraldım. Kaç gün kaldığını bilemiyorum. Ben kaldığım süre içerisinde oradaydı, oradan müşahedeye aldılar saat 23 civarında filan, tahminime göre, müşahedede idi.” Demiştir. **(EK-24, 2-3/7)**

3.1.e-Beyoğlu İlçe Emniyet müdürlüğünde görevli polis memuru Kazım Türkmen 13/04/2009 tarihinde Komisyonumuza vermiş olduğu ifadesinde;

29 Mart günü, sabaha karşı 04.15 ya da 04.30 civarlarında, bölgemizdeki Ömer Hayyam Köprüsü'nde 1.75-1.80 boylarında, esmer, kirli sakallı bir şahsın müdüriyet önündeki nöbetçi memurlarına -175 ekibi var sanırım orada sabit- uygulama esnasında küfür ediyordu. Ondan sonra biz sivil polis memurlar olarak kendimizi tanıttık, daha sonra yaptığının suç teşkil ettiğini söyledik, yapmaması gerektiğini belirttik. Bu kez de şahsın bize yönelik küfürleri oldu, önlemeye çalıştık. Daha sonra aniden nerden aldığını bilmediğim bir bira şişesini yüzüme vurdu.

On beş gündür raporluydum, raporum bugün bitti, işte bugün göreve tekrar başladım. Hissetmedim aslında, olayın sıcaklığıyla sanırım, bira şişesinin plastik olduğunu sanmıştım, ama şişe cammış, gözüme de ılık bir şey geldi, ben bira olduğunu sanıyordum, bu da kanmış. Ondan sonra ekip arkadaşım şahsın peşinden koştu, ancak şahıs Tarlabası'ndaki ara caddelerden birinde kayboldu gitti.

Saldıran şahsın kimliğini bilmiyorum. Fiziki özellikleri, bir de küfür ederken işte şivesi, doğu şiveliydi sanırım.

Medyadan takip ettim, daha sonra “Hoca” diyorlar, ama biz daha öncesinde şahsı tanı mıyorduk.

Ancak şu an bana vuran şahsı görsem tanırım.

“-Sivil polisler, kaç kişi oldukları tam olarak bilinmiyor, ama birden fazla, muhtemelen iki üç kişi, yatağında yatmakta olan birisini, Tarlabası'nın terk edilmiş binalarında kalıyor ya insanlar, oralarda birisini kelepçeleyip iki saate yakın dövüp ondan

Türkiye Büyük Millet Meclisi... İNCELEME RAPORU... İnsan Haklarını İnceleme Komisyonu

sonra bakıyorlar ki, aslında dövmek istedikleri kişi değil, aşağıya inip “Yanlış adam dövmüştüz. “ deyip gidiyorlar. Bu konuda oradaki esnafın da ifadeleri var. Böyle şeyler olabilir mi? Şeklindeki soruya, - Efendim, ben zaten şahsı görsem tanırdım, zaten biliyordum şahsı. Bayağı da yakındı mesafemiz, şahsı görsem zaten tanırdım. Şahıs benim yüzüme bira şişesi vurabilecek kadar yakınlıktaydı, şahısla yüz yüze mücadeleimiz oldu, ben de çok yakından gördüm. Ben zaten görsem tanırdım, ben de yakındım zaten. Şahsı, net olarak şimdi de görsem hatırlarım.

Ömer Hayam köprüsünde bu olay meydana geldi. Arka sokağa girip şahıs koşarak kaçtı. Ben bu saldırıdan dolayı 15 gün raporluydum. Bu gün raporum bitti. Ben 9 aydır bu mesleği yapıyorum. Bizim görevimiz İlçe Emniyet Müdürlüğü ile Euro Plaza arasında sivil olarak GBT bakmak şeklindedir, bu şekilde çalışıyoruz. Hakim Adlığ’ı kimin dövdüğünü bilmiyorum” Demiştir.(EK-24, 3-5/7)

3.1.f-Beyoğlu İlçe Emniyet müdürlüğünde görevli polis memuru Muhammet Ahıska 13/04/2009 tarihinde Komisyonumuza vermiş olduğu ifadesinde;

“Polis memuru Muhammet Ahıska. Bizler genellikle 2 kişilik ekipler olarak çalışıyoruz. Olayı yapan şahsı görsem tanırım, ben de yakınındaydım. Sivaslıyım. Meslekte 2 ay sonra 2 yılım olacak. Adana Polis Meslek Yüksek Okulu mezunuyum. Olayın olduğu gün sabah saat 5 ‘e kadar şahsı aradık. Bulamadık. Daha sonra hastaneye gittik. Saat 6 da görevimiz zaten bitmişti.

Bazen böyle oluyor mu? Arayacaksın, bulacaksın, ondan sonra, onun vurduğunu ispatlayacaksın, mahkemeye gidecek, mahkeme de senelerce sürünecek. Kestirmeden cezasını biz verelim dediğiniz olaylar oluyordur, değil mi? Şeklindeki soruya- Zaten şahsı yakalasanak, arkadaş da şikâyetçi olduğu için direkt işlem yapardık Zaten ben de tanıyordum, şahsı görsem kesin tanırım.

Bu olaydan sonra başka iki arkadaşla birlikte üç kişilik ekip olarak çalışıyoruz. Sivil ekiplerde telsiz oluyor. Bizim yerimize ertesi gün çalışan polis ekiplerini tam olarak bilmiyorum. Şu an beraber çalıştığım kişiler, Muammer Kayaoğlu ve Emrah Kaplan isimli polis memuru arkadaşlarımdır. “Demiştir.(EK-24, 3-4/7)

3.1.g-Beyoğlu İlçe Emniyet müdürlüğünde görevli polis memuru Muammer Kayaoğlu 13/04/2009 tarihinde Komisyonumuza vermiş olduğu ifadesinde;

“Polis memuru Muammer Kayaoğlu. 30 Marttan sonra Muhammet Ahıska ile beraber çalışıyoruz. Daha önce Cihangir bölgesinde çalışıyorduk. Kazım Türkmen raporlu olduğundan ve tek kaldığı için Tarlabasında birlikte çalışıyoruz. Biz GBT yaparken, birinin GBT sorgulamasını yaparken bu kişi kaçtı. Erkekseniz gelin dedi. Arkasından

Türkiye Büyük Millet Meclisi... İNCELEME RAPORU... İnsan Haklarını İnceleme Komisyonu

gidince bize şişeyi kırıp saldırdı. Tuğlalar atmaya başladılar. Evlerden taş atıyorlardı. Bizde kaçtık. Zaten polis olarak Tarla başına girmeye korkuyoruz. Ben 1 yıllık polisim. Ben 4 yıllık üniversite mezunuyum. Tecrübe ve bilgi açısından yüksek okul mezunlarından fark var diye düşünüyorum. Bizim bölgemizde görevli olmayan bir ekip bizim bölgemizde böyle bir olay yapamaz. Bazen narkotikten polisler sivil dolaşır. Bu olaya ben kesinlikle karışmadım. Tek başıma asla Tarlabasına girmem, girmek için amirime söyler, takviye ister, resmi polis isterim. Bu olayı gazetede okuyup öğrendim.”
“Demıştır.(EK-25, 1-2/7)

3.1.ğ-Beyoğlu İlçe Emniyet müdürlüğünde görevli polis memuru Emrah Kaplan 13/04/2009 tarihinde Komisyonumuza vermiş olduğu ifadesinde; “Polis memuru Emrah Kaplan. 30 Marttan sonra diğer arkadaşım Kazım Türkmen raporlu olduğundan ve Muhammet Ahıska tek kaldığından kendisi ile beraber çalışıyoruz. Ben 10 aylık polisim. Niğde Polis Meslek Yüksek Okulu mezunuyum. Bizden başka Asayişin ekipleri, Güvenlik büronun Terör şubenin ekipleri sivil dolaşır. Telsizden anons çekilir. Duyuruyu herkes bilir. Ben bu olayı gazetede okudum. “Demıştır.(EK-25, 3-4/7)

3.1.h-Beyoğlu İlçe Emniyet müdürlüğünde görevli polis memurları Sinan Denizhan ve Kadir13/04/2009 tarihinde Komisyonumuza vermiş olduğu ifadesinde; “Olayı biliyoruz ancak Hakim Adliğ adlı şahsı kimin dövdüğünü bilmiyoruz. Olayla ilgili hiçbir tahmin yürütemiyoruz. Sadece arkadaşımızın yaralı olduğunu, vuran şahsın kaçtığını biliyoruz. Bize bu konuyla ilgili bir bilgi verilmedi. Asayiş büroda çalışıyoruz. Bununla ilgili bir bilgi verilmedi. Tarlabası ve Müdüriyet arasında görevliyiz. 29 Mart ve 1 Nisanda çalıştık.” “Demıştır.(EK-25, 5-6/7)

3.1.ı-Beyoğlu İlçe Emniyet müdürlüğünde görevli polis memuru İbrahim Keser 13/04/2009 tarihinde Komisyonumuza vermiş olduğu ifadesinde; “Polis memuru İbrahim Keser. Müdüriyet ile Euro plaza arasında yaya devriye olarak çalışıyoruz. Konu ile ilgili hiçbir bilgimiz yok. 30 Martta görevli değildik.”
“Demıştır.(EK-25, 7/7)

3. 2-Komisyonca Yerel Makam ve Kişilere Yazılan Yazılar ile Bu Makamlardan

Alınan Yazı ve Belgelerin İncelenmesi:

3.2.a- Komisyonumuzca incelemeler sırasında Beyoğlu Kaymakamlığından Hakim Adliğ’ in dövülmesi olayı ile ilgili yapılan işlemlerin neler olduğu istenilmiş Kaymakamlığın 13/04/2009 tarihli yazısında “29 Mart 2009 tarihinde Hakim ADLIĞ isimli vatandaşın Tarlabasında bulunduğu evinde İlçe Emniyet Müdürlüğünde görevli

polis memurlarınca darp edildiğinden bahisle görsel ve yazılı medyada çıkan haberlerle ilgili olarak,

Kaymakamlığımızın 02/04/2009 tarih ve İlçe Emniyet Müdürlüğü 09/228 sayılı Olur'u ile soruşturma yapmak üzere Emniyet Amiri Serkan YILMAZ görevlendirilmiş ise de İstanbul Valiliği'nin 03/04/2009 tarih ve İl Emniyet Müdürlüğü 2009/2201 sayılı Olur'ları ile konuyla ilgili olarak İl Emniyet Müdür Yardımcısı 2.Sınıf Emniyet Müdürü Selim KUTKAN'ın görevlendirilmesi nedeniyle mükerrer işlem yapılmaması amacıyla İlçe Emniyet Müdürlüğünce yapılan işlemde sarfınazar edilmiştir.

Bahse konu işle ilgili olarak Hakim ADLIĞ isimli şahısın 31/03/2009 tarihinde Beyoğlu Cumhuriyet Başsavcılığına müracaat ettiği ve 2009/8254 sayısına kayden işlem görerek dosyanın halen derdest olduğu anlaşılmış olup, Beyoğlu Cumhuriyet Başsavcılığı tarafından tanzim edilen tahkikat evraklarının birer sureti yazımız ekinde sunulmuştur.” Denilerek Başlangıçta Kaymakamlıkça bir soruşturmacının görevlendirildiği ancak daha sonra Valilikçe aynı olayla ilgili olarak İl Emniyet Müdür Yardımcısı Selim KUTKAN'ın görevlendirilmesi nedeniyle mükerrer işlem yapılmaması amacıyla İlçe Emniyet Müdürlüğünce yapılan işlemde sarfınazar edildiği belirtilmiştir. **(EK-26, 1/1)**

3.2.b- Komisyonumuzca İstanbul Valiliğinden 17 Nisan 2009 tarihinde “30 Mart 2009 günü Beyoğlu İlçesi Kömürcü Zeynel Sokakta bulunan bir binada Hakim ADLIĞ'ın Beyoğlu Emniyet Müdürlüğünde görevli polis memurları tarafından dövülmesi olayı ile ilgili olarak yapılmakta olan idari soruşturma çerçevesinde bu güne kadar yapılan işlemler ve soruşturmanın safahatı hakkında, bilgi verilmesini” şeklinde bir yazı ile “etkin bir idari soruşturma yapılıp-yapılmadığının” belirlenmesi için, idari soruşturma çerçevesinde bu güne kadar yapılan işlemler ve soruşturmanın safahatı öğrenilmek istenilmiştir. **(EK-27, 1/1)**

3.2.c- İstanbul Valiliğince 27/05/2009 tarihinde gönderilen cevabi yazıda “30 Mart 2009 günü Beyoğlu İlçesi Kömürcü Zeynel Sokakta bulunan bir binada Hakim ADLIĞ'ın Beyoğlu Emniyet Müdürlüğünde görevli polis memurları tarafından dövülmesi olayı ile ilgili olarak yapılmakta olan idari soruşturma çerçevesinde bu güne kadar yapılan işlemler ve soruşturmanın safahatı hakkında bilgi talep edilmiş olup konu Beyoğlu Kaymakamlığına iletilmiştir.

Beyoğlu Kaymakamlığından alınan yazının bir örneği ekte gönderilmiştir.” Denilerek Beyoğlu Kaymakamlığının yazısı ve ekleri Valilik yazısına eklenerek gönderilmiştir. Denilmiştir. **(EK-28, 1/1)**

Türkiye Büyük Millet Meclisi... İNCELEME RAPORU... İnsan Haklarını İnceleme Komisyonu

Yazı ekinde gönderilen Kaymakamlık yazısı ve eklerinde ise sadece soruşturmacı görevlendirilmesine ait, Komisyonumuzca, Kaymakamlıktan alınan 13/04/2009 tarih yukarıda 3.2.a nolu kısımda belirtilen yazı mevcuttur.

Komisyonumuzun Valilikten istediği, Kaymakamlık tarafından yapılanlardan çok Valilik oluru ile idarî soruşturmacı olarak görevlendirilen İl Emniyet Müdür Yardımcısı Selim KUTKAN'ın olay ile ilgili varsa raporunun, rapor henüz hazırlanmadı ise idari soruşturma çerçevesinde bu güne kadar yapılan işlemler ve soruşturmanın safahatının belirtilmesi olmasına karşın Valilik yazısında bu konu belirtilmemiş sadece yazımız Kaymakamlığa havale edilmekle ve Kaymakamlık yazısının bir üst yazıya eklenerek gönderilmesi suretiyle, evrak trafiği işlemi yapılmıştır. Oysa Komisyonumuzun amacı “etkin bir idari soruşturma yapılıp-yapılmadığının” belirlenmesidir.

3.2.d- Müşteki Hakim Adlığ'ın 03/04/2009 tarihinde T.C. Adalet Bakanlığı Adli Tıp Kurumu Başkanlığı Beyoğlu Adli Tıp Şube Müdürlüğünden almış olduğu, 03/04/2009 tarihli ve 1184 Rapor sayılı Adli Tıp Raporlarında;

“2009/8254 sayılı Beyoğlu Cumhuriyet Başsavcılığının yazılarıyla gönderilen HAKİM (HİKMET ATLIK) ADLIĞ'a ait Taksim Eğitim ve Araştırma Hastanesinin 30/03/2009/1059 sayılı raporunda darp ifadesi ile geldiği yüzde, her iki kolda, sırtta, belde, her iki üst bacakta yaygın ekimoz, abrazyon olduğu, 7053 sayılı raporunda; her iki göz altında ekimoz, kafa sağ temporal bölgede geniş ekimoz, sağ frontal bölgede kesi, sol kol üstünde ekimoz, sol ve sağ omuzda geniş ekimoz, sırtta ekimoz ve abrazyonlar, her iki üst bacak ta ekimoz, her iki el bileğinde şişlik ve ekimoz, KBB bakısında burunda durmuş kanama, BT sinde ek patoloji bildirilmediği arızasının,

Hayatını tehlikeye sokmadığı,

Basit bir tıbbi müdahale ile giderilecek ölçüde hafif nitelikte OLMADIĞI,

Şeklinde kanaat bildirilmiştir. Denilerek Hakim Adlığ'ın darbedildiği ve bu durumunun Basit bir tıbbi müdahale ile giderilecek ölçüde hafif nitelikte OLMADIĞI, belirtilmiştir. “(EK-29, 1/1)

3.3.TAHLİL VE DEĞERLENDİRME (2)

Hakim Adlığ'ın, 29 Mart 2009 günü “Hoca” lakaplı bir kişinin, tartıştığı polisi yüzünden yaralaması ve kaçması sonucunda bu şahıs olabileceği düşüncesiyle, 30 Mart 2009 günü sabah saat 11:00 sıralarında, Tarlabası Bulvarı Kömürcü Zeynel sokakta bulunan bekar evi olarak tabir edilen bir binada kaldığı sırada, İstanbul ili Beyoğlu ilçesi Emniyet Müdürlüğünde görevli polisler tarafından darp edildiği kötü muamele ve işkenceye tabi tutulduğu, iddiası ile ilgili olarak;

Türkiye Büyük Millet Meclisi... İNCELEME RAPORU... İnsan Haklarını İnceleme Komisyonu

Müşteki Hakim Adlığ, inceleme bölümünde ayrıntılı olarak verilen ifadesinde; belirtilen tarihte arkadaşına ait bekar evinde uyuduğu bir sırada kaldığı odaya kişilerin girdiğini ve kendisini tekme tokat dövmeye başladıklarını, bu arada telsiz seslerini duyduğunu, eline bu kişilerce kelepçe takıldığını, gelenleri yüzleştirme yapılsa bile tanıyamayacağını, kaldığı odada daha önce kaldığını sonradan öğrendiği “hoca” lakaplı bir şahsın kaldığını ve bir gün öncesinde Beyoğlu emniyet müdürlüğünde görevli polislerden birinin yüzünü yaralamasından dolayı o kişi ile karıştırılmasından dolayı başına bu tür bir olayın gelmiş olduğunu, bunu kendisine “hoca” lakaplı kişinin, hastanede, ziyaretinde söylediğini, daha sonra dövenlerin kendisini bıraktıklarını ve hastaneden rapor aldığını belirtmiştir.

Beyoğlu Emniyet Müdürü Yusuf Yüksel, 30 Mart 2009 gece saat 03.00 sularında 2 yaya sivil polis memurunun görev yaptığı sırada alkolü iki kişiyi şüpheli görüp kimlik sorma işlemi sırasında bu şahıslardan birisinin görevli memurlardan Kazım Türkmen’in yüzüne şişe fırlatmasından dolayı bu polis memurunun yüzünden yaralanmış olduğunu, Hakim Adlığ’ı dövenlerin O nu bu memuru yaralayan kişi olarak düşünüp, yüzü yaralanan sivil polis memurunun arkadaşı olan, sivil polisler olduklarının iddia olarak düşünülebileceğini, bu durumun İl Emniyet Müdür Yardımcısı Selim Kutkan tarafından incelenmekte olduğunu, Selim Kutkan’ın Hakim Atlığ’ın gönderilmesiyle ilgili yazı yazdığını, şifahi olarak şahsı istediğini, memurlarından hiçbirisinin bu olayın faili olarak kendini kabul etmediğini, biz değiliz dediklerini, kendisinin bizzat görevlileri bu konuyla ilgili olarak çağırıp görüşmediğini, yardımcılarını vasıtasıyla bu konunun incelenmesi talimatını verdiğini onların da hiç kimsenin bu konuyu kabul etmediğini söylediklerini beyan etmiştir.

Polis memuru Kazım Türkmen 29 Mart günü, sabaha karşı 04.15 ya da 04.30 civarlarında, Ömer Hayyam Köprüsü’nde 1.75-1.80 boylarında, esmer, kirli sakallı bir şahsın müdüriyet önündeki nöbetçi memurlarına uygulama esnasında küfür ettiği sırada kendilerinin sivil polis memurları olarak bu şahsı uyardıklarını, şahsın aniden bir bira şişesini yüzüne vurduğunu, bunun sonucunda on beş gündür raporlu olduğunu, yüzünün yaralanması sonucunda ekip arkadaşının şahsın peşinden koştuğunu ancak şahsın Tarlabası’ndaki ara caddelerden birinde kaybolduğunu, saldıran şahsın kimliğini bilmediğini, fiziki özellikleri, ve şivesinden doğulu olabileceğini, sonradan medyadan takip ettiğine göre bu kişinin “Hoca” denilen ama daha öncesinde tanımadıkları bir kişi olduğunu ancak şu an vuran şahsı görse tanıyacağını, şişe ile yüzüne vurulma olayının

Ömer Hayam köprüsünde meydana geldiğini, Hakim Adlığ'ı kimin dövdüğünü bilmediğini beyan etmiştir.

Beyoğlu İlçe Emniyet müdürlüğünde görevli polis memuru Muhammet Ahıska, genellikle 2 kişilik sivil ekipler olarak çalıştıklarını arkadaşı Kazım Türkmen'i yaralayan şahsı yakınında olduğu için tanıyacağını, olayın olduğu gün sabah saat 05 'e kadar yaralayan şahsı aradıklarını ancak bulamadıklarını daha sonra hastaneye gittiklerini ve saat 06' da da görevlerinin zaten bittiğini, aralayan şahsı yakalasalar, arkadaşı da şikâyetçi olduğu için direkt işlem yapmış olacaklarını, bu olaydan sonra Kazım Türkmen'den başka iki arkadaşıyla birlikte üç kişilik ekip olarak çalıştıklarını, sivil ekiplerde telsiz olduğunu belirtmiştir.

Polis memurları Sinan Denizhan ve Kadir , Hakim Adlığ'ı kimin dövdüğünü bilmediklerini bununla ilgili hiçbir tahmin yürütemeyeceklerini, sadece arkadaşlarının yaralı olduğunu, vuran şahsın kaçtığını bildiklerini, bu konuyla ilgili kendilerine bilgi verilmediğini belirtmişlerdir.

Polis memuru İbrahim Keser Beyoğlu emniyet müdürlüğü ile Euro plaza oteli arasında sivil olarak çalıştıklarını ancak konu ile ilgili hiçbir bilgilerinin olmadığını beyan etmiştir.

Hakim ADLIĞ isimli vatandaşın Tarlabasında bulunduğu bekar odası tabir edilen evde İlçe Emniyet Müdürlüğünde görevli polis memurlarınca darp edildiği ile ilgili görsel ve yazılı medyada çıkan haberler sonrasında; Beyoğlu Kaymakamlığınca 02/04/2009 tarihinde soruşturma yapmak üzere Emniyet Amiri Serkan YILMAZ görevlendirilmiş daha sonra İstanbul Valiliği'nin 03/04/2009 tarihli olur'ları ile konuyla ilgili olarak İl Emniyet Müdür Yardımcısı Selim KUTKAN'ın görevlendirilmiştir.

Başlangıçta Kaymakamlıkça bir soruşturmacı görevlendirilmiş ancak daha sonra Valilikçe aynı olayla ilgili olarak İl Emniyet Müdür Yardımcısı Selim KUTKAN'ın görevlendirilmesi nedeniyle mükerrer işlem yapılmaması amacıyla İlçe Emniyet Müdürlüğünce yapılan işlemde sarfınazar edildiği belirtilmiştir.

Komisyonumuzca bir yazı ile olayla ilgili olarak "etkin bir idari soruşturma yapılıp-yapılmadığının" belirlenmesi için, İl Emniyet Müdür Yardımcısı Selim KUTKAN'ın görevlendirildiği idari soruşturma çerçevesinde bu güne kadar yapılan işlemler ve soruşturmanın safahatı öğrenilmek istenilmiş ancak bu konuda Valilikten istenilen cevap alınamamış, ilgili Emniyet müdürünün elindeki soruşturmada nelerin yapıldığı ve soruşturmanın ne aşamada olduğu belirlenememiştir.

Yukarıda ve inceleme bölümünde ayrıntılı olarak yer verilen kişi beyanlarından; olayın olduğu yerin Beyoğlu emniyet müdürlüğü sorumluluk sahasında olması, olayın olduğu saatten 7-8 saat önce Beyoğlu emniyet müdürlüğünde görevli sivil polislerden Kazım Türkmen'in "hoca" lakaplı bir şahıs tarafından yaralanması ve bu şahsın kaçarak kendini kaybettirmesi, Hakim Adlığ'ın o gece daha önce bu olayı yaptığı iddia edilen şahsın kullandığı bu evde kalması ve dövülme esnasında telsiz sesi duyduğunu ifade etmesi birlikte değerlendirildiğinde dövülme olayının, Beyoğlu Emniyet Müdürlüğünde görevli sivil polislerce gerçekleştirildiği kuşku ve ihtimalini çok büyük ölçüde arttırmaktadır.

4.OLAY (3) ROMA PARKINDA GENÇLERİN POLİSÇE DÖVÜLMESİ OLAYI

Komisyonumuz, hakkında tutuklama kararı bulunan Çağdaş Kulaçatan'ın cezaevine götürülmesi sırasında polislerin dalgınlığından yararlanarak arabadan inmesi ve kaçması sonrasında, Çağdaş Kulaçatan'ın gidebileceği yerlere baskın düzenleyen polisin bu kişinin arkadaşları olan Mucit Rahman Güzel, Erdem Kaplan ve Hasan Gögül' e karşı aşırı güç kullandıkları ve işkence ettikleri iddiası ile ilgili olarak Beyoğlu Kaymakamlık binasında yapmış olduğu incelemelerde aşağıdaki kişilerle görüşmüş ve bu kişilerin olayla ilgili aşağıdaki beyanlarını almıştır.

4.1-İnceleme (3)

4.1.a-Mucit Rahman Güzel 13/04/2009 tarihinde Komisyonumuza vermiş olduğu ifadesinde;"Ben Mucit Rahman Güzel'im. Siirtliyim. Tophane'de kendi semtimizde Harun Evcı isimli biri ve onun arkadaşlarıyla kavga ettik. Geç saatlerde Erdem Kaplan ve Kasımpaşa'daki arkadaşlarını gördük. Yüzü gözü şişti ikisinin. Cihangir'deki polislerin kendilerini dövdüğünü söylediler. Cezaevine gidecek olan Çağdaş isimli arkadaşlarını polis trafikte arabadan elinden kaçırmış. Bu yüzden dayak yediklerini söylediler. Erdem bana ve Hasan'a şikayetçi olun dediler. Biz de savcılıkta şikâyetçi olduk. Ben olayı arkadaşımın anlatmasıyla biliyorum." Demiştir. **(EK-30, 1-3/3)**

4.1.b-Erdem Kaplan 13/04/2009 tarihinde Komisyonumuza vermiş olduğu ifadesinde;"Ben Erdem Kaplan Biz Mucit Rahman Güzel ile arkadaşız.1987 doğumluyum. Polisler Çağdaş kaçtığı için gelip bana sordular, aramızda biraz arbede yaşandı, götürmeye çalıştılar. Ben de biraz ters çıktım efendim, hani benlik bir şey olmadığı için götürmelerine izin vermemeye çalıştım. Polislerle birbirimize girdik.

Türkiye Büyük Millet Meclisi... İNCELEME RAPORU... İnsan Haklarını İnceleme Komisyonu

Direndik. Polislerden dayak yedim. Polisler tokat vurdu. Ben karşılık olarak bağırdım. Tekme tokat atmayı denedim olmadı. Beni karakola götürdüler. Bana karakolda bir şey yapılmadı. Bir gün karakolda kaldım. Sonra mahkemeye sevk edildim. Dayaktan sonra şikayetçi oldum. Polislerin benden şikayetçi olup olmadıklarını bilmiyorum. Polisler bana Çağdaş'ın nerde olduğunu sordular. Çağdaş'ın mahallesinden biri bana yerini söylemişti. Arkadaş yanıma gelip karakolda Çağdaş'ın yerini söyledi. Beyoğlu Arastırma da polise Çağdaş'ın yerini söyledim. Emniyette hiç bir şey olmadı. Parkta da bana güç kullandılar. Beni emniyette soymadılar. Cüneyt Yılmaz ve Şenol Güneş'i duyduğuma göre Emniyette soymuşlar. Ben Cihangirde yakalandım. Onlar tophanede yakalanmışlar. Doktora gidip herhangi bir rapor almadım. "Demiştir. **(EK-31, 1-2/4)**

4.1.c-Hasan Göngül 13/04/2009 tarihinde Komisyonumuza vermiş olduğu ifadesinde;"Ben Hasan Göngül'üm. Ben 1991 doğumluyum. Biz Mucip Rahman Güzel'le -daha doğrusu ağabeyim olur kendisi yani manevi olarak ağabeyim- Tophane'de içki içiyorduk, Tophane taraflarında, kendi semtimizde, çok da sarhoştuk, bayağı alkol almıştık, sonra 2 kişi de kavga falan ettik orada. Ertesi gün ağabeyimizin böyle bir mevzusu olduğunu duyunca biz de adliyeye gittik şikâyetinde bulunduk. Ancak polislerin bana karşı herhangi bir şeyi kötü davranması sözkonusu değil. "Gözümüzün önünde ağabeyimize vurmaya başladılar, ağabey ne oldu demeye kalmadan bize de vurmaya başladılar." Şeklinde bir şey demedim, böyle bir şey olmadı, bunların hepsi geçmişte kalmış şeyler, bizim hiçbir sorunumuz yok memurlardan. Biz şikâyetçi değiliz. Biz, şimdi o polis denen insanlarla ağabey kardeşiz, aynı masada oturup yemek yiyoruz, suyu, beraber çayımızı paylaşıyoruz, konuşuyoruz muhabbet ediyoruz. Hiçbir sorunumuz yok, bu saatten sonra hiçbir sorunumuz yok.

Kolum tophanedeki kavga yüzünden çatlamıştı. Dövülme gibi bir olay söz konusu değildi. Polislerin yaptığı bir şey değil." Demiştir. **(EK-31, 3-4/4)**

4.1.d-Beyoğlu İlçe Emniyet müdürü Yusuf YÜKSEL 27/10/2008 tarihinde Komisyonumuza vermiş olduğu ifadesinde; "Yusuf YÜKSEL Emniyet Müdürüyüm. Kasımpaşa Polis Merkezinde 2 kişi yaptıkları olaydan sonra cezaevine gönderilmek üzere arabaya bindiriliyor. Şişhanede trafik sıkışıklığından kaçıyor. Bunlar devamlı suç işleyen sabıkalı kişiler. Onları yakalamak isteyen memurlarımdan biri arkadan gelen taksi tarafından trafik kazası geçiriyor. Memurumuz yaralanıyor. Bunları memurlarımız tanıdığı için devamlı gidecekleri yeri tahmin edip Cihangir Roma parkına gidiyorlar. Orada kalabalık bir gruba kimlik soruyorlar. Arbade çıkınca yardımcı ekip çağırılıyor

tutuklama kararı çıkan kişi yakalanıyor. Konu ile ilgili halen adli ve idari sorgulama sürüyor.” Demiştir. (EK-4, 7-/8)

4.2. TAHLİL VE DEĞERLENDİRME (3)

Yukarıdaki inceleme bölümünde detaylı şekilde yer alan kişi beyanlarına göre; Çağdaş Kulaçatan, Kasımpaşa Polis Merkezinde görevli polis aracı ile tutuklanması olmasından dolayı cezaevine götürülürken Şişhanede trafik sıkışıklığından yararlanarak polis elinde kaçmıştır. Polisler bu kişiyi ve arkadaşlarını tanıdığı için devamlı gidecekleri yeri tahmin edip Cihangir Roma parkına gitmişler ve orada bulunan gruba kimlik sormaları sırasında polis ile parkta bulunan müştekiler arasında arbede çıkmış ve polis bu kişilere karşı zor kullanmıştır. İfadelerine başvuru alan müştekilerden; Mucit Rahman Güzel, Erdem Kaplan ve Hasan Gögöl olayla ilgili olarak o tarihte basında çıkan ifadelerin kendilerine ait olmadığını ve kendilerinin basında yer alan şekilde polisler tarafından işkence ve kötü muameleye tabi tutulmadıklarını belirtmişlerdir. Belirtilen olayın geçmişte kalmış olduğunu, dövülme gibi bir olayın söz konusu olmadığını belirtmişlerdir. Komisyonumuz da bu olayda” polisin zor kullanma yetkisi” içinde hareket ettiği kanaatine ulaşmıştır.

VII. GENEL DEĞERLENDİRME VE SONUC

Türkiye, taraf olduğu milletlerarası sözleşmelerde işkencenin yasak olduğunu kabul ederek, işkencenin önlenmesiyle ilgili gerekli tedbirleri alma konusunda taahhüt altına girmiştir.

Türkiye'nin üyesi olduğu Birleşmiş Milletler Genel Kurulunca 10 Aralık 1948 tarihinde ilan edilen “İnsan Hakları Evrensel Beyannamesi”nin 5 inci maddesine göre; “Hiç kimse işkenceye, zalimane, gayriinsanî, haysiyet kırıcı cezalara veya muamelelere tâbi tutulamaz.”

4 Kasım 1950 tarihli “İnsan Hakları ve Ana Hürriyetleri Korumaya Dair Sözleşme”nin 3 üncü maddesi ne göre; “Hiç kimse işkenceye, zalimane, gayriinsanî yahut haysiyet kırıcı ceza veya muameleye tâbi tutulamaz.” hükümlerini taşımaktadır.

Uluslar arası bu düzenlemelerde yer alan, kişilerin işkence, insanlık dışı muamele ve aşağılayıcı muameleye tabi tutulmama hakkı, mutlak bir haktır.

10 Şubat 1984 tarihli “İşkenceye ve Diğer Zalimane, Gayriinsanî veya Küçültücü Muamele veya Cezaya Karşı Birleşmiş Milletler Sözleşmesi”nin 1 inci maddesinde işkence kavramı tanımlanmış ve kapsamı belirlenmiştir. Buna göre; “İşkence” terimi, bir şahsa veya bir üçüncü şahsa, bu şahsın veya üçüncü şahsın işlediği

Türkiye Büyük Millet Meclisi... İNCELEME RAPORU... İnsan Haklarını İnceleme Komisyonu

veya işlediğinden şüphe edilen bir fiil sebebiyle, cezalandırmak amacıyla, bilgi veya itiraf elde etmek için veya ayırım gözeten herhangi bir sebep dolayısıyla bir kamu görevlisinin veya bu sıfatla hareket eden bir başka şahsın teşviki veya rızası veya muvafakatiyle uygulanan fiziki veya manevî ağır acı veya ızdırıp veren bir fiil anlamına gelir. Şeklinde tanımlanmıştır.

Türkiye, ayrıca, 26 Kasım 1987 tarihli “İşkencenin ve Gayriinsanî ya da Küçültücü Ceza veya Muamelenin Önlenmesine Dair Avrupa Sözleşmesi”ni onaylamıştır.

Bu milletlerarası yükümlülöklere paralel olarak Anayasamızda da işkencenin yasak olduğu kabul edilmiş, işkence ve eziyet, 1982 Anayasası’nın 17 inci maddesiyle yasaklanmıştır.

Anayasa’nın getirdiği bu yasağa karşın, “işkence” önemli bir sorun olma niteliğini uygulamada maalesef sürdürmüştür. İşkencenin önlenbilmesi amacıyla, işkenceyi önlemekte yetersiz kalınmasına yol açabilecek mevzuatta önemli değişiklikler gerçekleştirilmiştir.

Yukarıda içerikleri verilen uluslar arası düzenlemelerdeki taahhütler karşısında ve özellikle insan haysiyetinin tecavüzlerden korunması için, işkence teşkil eden fiillerin cezasız kalmaması gerektiği düşünceleriyle, işkence fiilleri bağımsız bir suç olarak 26 Eylül 2004 tarihinde kabul edilen ve 1 Haziran 2005 tarihinde yürürlüğe girmiş olan 5237 sayılı Türk Ceza Kanununun 94 ve 96 inci maddelerinde belirlenmiş işkence ve kötü muamele yapanlara verilecek cezalar artırılmıştır.

Ancak bütün bu hukukî düzenlemelere karşın son dönemlerde kısmî de olsa bazı kamu görevlilerinin kötü muamele ve eziyet (işkence) suçunu oluşturacak eylem ve davranışlar içinde olduklarına dair iddialar ve olaylar gerçekleşebilmektedir. Komisyonumuzun yerinde inceleme yaptığı Şah Mehmet Aras ve oğlu Serhat Aras ile Hakim Adlığ’ın Beyoğlu Emniyet müdürlüğünde görevli polislerce dövüldükleri iddiaları bu şekilde gerçekleşen olaylardır.

Hukuki normların uluslar arası hukuk normları ile paralellik arz etmesi şüphesiz çok önemlidir ancak bundan daha önemlisi bu kuralları uygulayacak ve bunlara uyacak olan hukuk uygulayıcılarının tavrı ve davranışlarıdır.

Polisin hukuk devletindeki en önemli görevlerinden birisi asayişini sağlamaktır. Polis görevlileri asayişini sağlamaya değil, kendi intikam duygusunu tatmin etmek için asayişini yok etmeye çalışan biri haline gelmemelidir. Kendisine veya arkadaşlarına kötü davranan ve zarar veren birisine karşın bile nefret dolu birinin polislik yaptığı yerde ne

Türkiye Büyük Millet Meclisi... İNCELEME RAPORU... İnsan Haklarını İnceleme Komisyonu

asayiş ne de güvenlik sağlanabilir. Kaldı ki Hakim Adlığ' olayında kendisine veya arkadaşlarına zarar veren kişi olduğu tahmin ve zannına göre kötü muamele ve eziyete maruz kalan bir kişi söz konusudur. Bu durum hiçbir şekilde kabul edilemez ve mazur görülemez. Asayiş sağlamakla görevli olanların ihkâk-ı hak sayılacak fiil ve davranışlarda bulunması kabul edilemez. Kolluk personelinin görevi, suçluyu -kime karşı suç işlese işlesin- cezalandırmak değil, yargılanması için onu etkisiz hale getirmek, yakalamak ve yargı makamlarının önüne çıkarmaktır.

Kolluk, kendisiyle ilgili işkence ve eziyet iddialarını öncelikle araştırmalı, şahısların maruz kaldığı bu tür eylemlerin kendisi veya dışında kimlerden kaynaklandığını ortaya çıkarmalı bu konuda “etkili bir soruşturma” yapmalıdır. Zira AİHM kararlarına göre, bir kimse polis memurlarınca hukuk dışı ve AİHS'nin 3 üncü maddesine aykırı muamelelere maruz kaldığını iddia ettiğinde, söz konusu hükmün etkili bir soruşturmayı zorunlu kıldığı (*Assenov ve diğerleri, Bulgaristan*, 28 Ekim 1998 tarihli karar), bu soruşturmanın sorumluların belirlenmesi ve cezalandırılması ile sonuçlanmasının gerektiğini, işkence ve insanlık dışı veya aşağılayıcı muamele ve cezaların yasaklanmış olmasının çok önemli olmakla birlikte, bu tür bir soruşturma gerçekleşmediği takdirde, bu yasağın uygulamada etkili olmayacağı ve bazı durumlarda kamu görevlilerinin neredeyse müeyyidesiz bir şekilde kontrollerine tabi kişilerin haklarını çiğnemelerinin mümkün olacağını (*Caloc-Fransa, ve Batı ve diğerleri-Türkiye*,) belirtilmektedir.

Komisyonumuz her iki olayda, kötü muamelelerde bulunma suçuyla suçlanan polis memurları hakkında başlatılan idari soruşturmaların İstanbul Valiliği ve İl Emniyet Müdürlüğüne ivedilikle gerçekleştirilmesine özen gösterilmemiş olmasından dolayı bu aşamaya kadar yapılanları değerlendirdiğinde, etkin bir idari soruşturma yapıldığı konusunda kaygı duymaktadır.

Komisyonumuzun daha önce İstanbul ilindeki bazı karakollarda yapmış olduğu incelemelerden sonra hazırlamış olduğu “06/01/2009 tarihli İstanbul İlindeki Karakollarda Yapılan İncelemeler ile ilgili Rapor”da, İstanbul polisi kaynaklı işkence ve kötü muamele iddiaları ile ilgili bazı verilere yer verilmiş. Raporun sonuç kısmının 14 üncü maddesinde,

“2003-2008 yılları arasında İstanbul polisi hakkında işkence iddiası ile ilgili olarak adli işlem başlatılan 431 personel hakkında 35 adet dava açılmıştır. Bu davalardan 14'ü halen devam etmekte olup, 64 kişi hakkında beraat, 290 kişi hakkında takipsizlik kararı verilmiş ve devam eden davalarda da 76 kişi

Türkiye Büyük Millet Meclisi... İNCELEME RAPORU... İnsan Haklarını İnceleme Komisyonu

yargılanmaktadır. Ceza alan personel ise hiç yoktur. Bu durum ister istemez akla etkin soruşturma ile ilgili kuşkuların gelmesine yol açmaktadır.

2003–2008 yılları arasında Efrada Sui Muamele veya Zor Kullanmaya İlişkin Sınırın Aşılması suçundan 448 adet Adli Soruşturma başlatılmıştır. Bu soruşturmalarda 1588 polis memuru veya amiri hakkında 256 adet iddianame düzenlenmiş, 963 adet personel hakkında Savcılık Aşamasında Kovuşturmaya Yer Olmadığına Dair Karar verilmiş, 188 personelin de halen yargılaması devam etmektedir.

Ceza alan personel sayısı ise 19 dur. Bu rakam da % 4 civarındadır.

2003-2008 yılları arasında İşkence ve Kötü Muameleden dolayı İdari Soruşturma açılan personel sayısı 2140 dır. Bu personelden 1676'sı (%78) hakkında kötü muamele veya eziyet suçundan, 464'ü (%22) hakkında ise işkence iddialarından dolayı soruşturma açılmıştır. 2003 yılında işkence iddiaları %68 gibi bir oranla daha çok yer alırken daha sonraki yıllarda bu rakam 2004 yılında %13, 2005 yılında %6, 2006 yılında %3 şeklinde düşüş seyri izlemiştir. 2007 ise yılında %19 ve 2008 yılında da %27 rakamına ulaşarak yükseliş trendine girmiştir.

2003–2008 yıllarında İşkence ve Kötü Muameleden dolayı hakkında İdari Soruşturma açılan 2140 personelden sadece 43 üne Disiplin Cezası verilmiştir. Bunun da yüzdesi %2 civarındadır. Bu rakamlar ve yüzdesi değerlendirildiğinde, polisin idari soruşturmalarda korunduğu izlenimine yol açabilecek kaygılar mevcuttur. Bu konuda etkili bir idari soruşturma yapılabilmesi için polis hakkındaki insan hakları ihlalleri ile ilgili idari soruşturmalar polis olan meslek görevlilerince değil, bunların sivil amirlerince yapılmalıdır.

2004–2008 yılları arasında İstanbul Polisi hakkındaki toplam 202 kötü muamele (Darp Hakaret, Tehdit ve Zor Kullanma sınırının aşılması) iddialarından, 32 si (%16) hakkında 4483 sayılı Memurlar ve Diğer Kamu Görevlilerinin Yargılanması Hakkındaki Kanuna göre işleme konulmaması kararı, 139 adedi (%70) hakkında soruşturma izni verilmemesi kararı 23 (%14) adedi hakkında da soruşturma izni verilmesine karar verilmiştir.

İşkence veya kötü muamele uygulandığı konusunda inandırıcı bulgular saptandığında derhal tarafsız bir etkin soruşturma başlatılmalıdır. Sorumluların yargılanması ve suçlu bulunmaları halinde kendilerine uygun bir ceza verilmeli ve bu eğilimdeki kişileri önleyici bir mekanizma oluşturularak bu kişiler bu tür görevlerde çalıştırılmamalıdır.”

Denilmiş ve bu konudaki sıkıntı ve problemlere değinilmişti.

Ancak o rapordan bu güne benzer sıkıntı ve problemlerin devam etmiştir. Komisyonumuzda, polis memurlarının eylemlerinin soruşturulmasında gerekli hız ve özen içinde hareket edilmediği, şiddet eylemlerinin sorumlularının bu şekilde neredeyse bir cezasızlıktan yararlandırılmakta olduğu kanaat ve endişesi mevcuttur. Oysa AİHM, AİHS'nin 3 üncü maddesinin, “savunulabilir” olduğu ve “makul şüphe uyandırdığı” sürece, özel şahıslar tarafından gerçekleştirilmiş olsa bile, kötü muamele iddialarına yönelik olarak, yetkililerin soruşturma yürütmesi gerektirdiğini belirtmektedir. (Ay – Türkiye, 22 Mart 2005).

AİHM, bir kişinin 3 üncü maddeye aykırı olarak polis veya diğer benzer Devlet görevlileri tarafından ciddi bir kötü muameleye tâbi tutulduğu yönünde savunulabilir bir iddia ortaya attığı durumlarda, söz konusu hükmün, AİHS'nin 1. maddesinde yer alan devletin “kendi yetki alanı içinde bulunan herkese AİHS’de yer alan hak ve özgürlükleri tanıması” genel yükümlülüğüyle birlikte okunduğunda, etkili bir resmi soruşturma yapılması gerekliliğini içerdiğini kabul etmektedir. (*Assenov ve Diğerleri – Bulgaristan*, 28 Ekim 1998 tarihli karar). Etkililiğe ilişkin AİHM içtihadı tarafından belirlenen asgari standartlar soruşturmanın bağımsız, tarafsız, kamuya açık olmasını ve yetkili makamların örnek titizlikle hareket etmelerini gerekli görmekte (*Çelik ve İmret – Türkiye*, kararı- 26 Ekim 2004) ve etkili soruşturmanın, sorumluların belirlenmesi ve cezalandırılmasını sağlar nitelikte olması halinde mümkün olacağını ifade etmektedir.

Bu kapsamda Beyoğlunda meydana gelen olaylarda ihlalin polisten kaynaklandığı belirtilmekte olmasına karşın idarece etkin bir soruşturma yapıldığını söylemek mümkün olmamaktadır.

Komisyonumuz bu genel değerlendirme neticesinde aşağıdaki sonuçlara ulaşmıştır.

1) Yerinde yapılan incelemeler ve bu incelemelerde temin edilen belgeler sonucunda,

a) Mehmet Şah ARAS ve oğlu Serhet ARAS’ ın 30 Ekim 2008 günü 23. 30 dan sonra İstanbul ili Beyoğlu ilçesi Emniyet Müdürlüğünde görevli polisler tarafından Taksim-Dolapdere arasında darp edildikleri ve polis aracına bindirilerek araçta kötü muamele ve işkenceye tabi tutuldukları iddiası ile ilgili olarak; bu olayın

- ✓ Beyoğlu Emniyet müdürlüğü sorumluluk alanında meydana gelmiş olması,
- ✓ Beyoğlu Belediyesinde görevli çöp kamyonu görevlilerince, müştekilerin belirttiği tarih, saatle ve ifadelerle uyumlu bir şekilde olayın teyit edilmesi ve polis ile müştekiler arasında çıktığı iddia edilen tartışmanın belirtilmesi,
- ✓ Müştekerin beyanlarında yer alan plaka numarasının son iki rakamının 34 olduğu Hyundai starex aracın Beyoğlu ilçe emniyet müdürlüğünde bulunan ve polis memuru ve ekip şefi Engin Usta'nın ifadesinde yer alan 86234 plakalı Hyundai starex minibüs ile aynı olması,
- ✓ Olay tarih ve saatinde bu aracın faal olarak genel bölge görevlendirmesi kapsamında olay bölgesine yakın bir yerde (Ömer Hayyam) görev yapmakta olması,

Türkiye Büyük Millet Meclisi... İNCELEME RAPORU... İnsan Haklarını İnceleme Komisyonu

- ✓ Olay yerinin Beyoğlu ilçesi sınırları içinde olması ve diğer ilçe veya il birimlerinin burada uygulama yapacak olsalar bile Beyoğlu emniyetinin bundan haberinin olmasının gerekeceği,
- ✓ Beyoğlu emniyetinin haberi ve bilgisi olmadan bu birimlerin burada bu eylemi yapmış olması halinde bunu ortaya çıkaracak olanın da başta Beyoğlu Emniyet Müdürlüğü ve İstanbul İl Emniyet Müdürlüğü olması ve bu konuda herhangi bir araştırmanın İl Emniyet Müdürlüğünce veya Beyoğlu Emniyet müdürlüğünce yapıldığına dair bir belge sunulmamış ve bilgi verilmemiş olması,

Nedenlerini bir arada düşünüldüğünde bu olayın Beyoğlu Emniyet Müdürlüğü personeline gerçekleştirilmiş olması ihtimalinin diğer ihtimallerden daha yüksek olduğuna kanaat getirmiştir.

b) Hakim Adlığ'ın, 29 Mart 2009 günü "Hoca" lakaplı bir kişinin, tartıştığı polisi yüzünden yaralaması ve kaçması sonucunda bu şahıs olabileceği düşüncesiyle, 30 Mart 2009 günü sabah saat 11:00 sıralarında, Tarlabası Bulvarı Kömürcü Zeynel sokakta bekar evi olarak tabir edilen bir binada kaldığı sırada, İstanbul ili Beyoğlu ilçesi Emniyet Müdürlüğünde görevli polisler tarafından darp edildiği kötü muamele ve işkenceye tabi tutulduğu, iddiası ile ilgili olarak; bu olayın,

- ✓ Olayın olduğu yerin Beyoğlu emniyet müdürlüğü sorumluluk sahasında olması,
- ✓ Olayın olduğu saatten 7-8 saat önce Beyoğlu emniyet müdürlüğünde görevli sivil polislerden Kazım Türkmen'in "hoca" lakaplı bir şahıs tarafından yaralanması ve bu şahsın kaçarak kendini kaybettirmesi, Hakim Adlığ'ın o gece daha önce bu olayı yaptığı iddia edilen şahsın kullandığı bu evde kalması,
- ✓ Şahsın dövüldüğü esnada telsiz sesi duyduğunu ifade etmesi,

Nedenlerini bir arada düşünüldüğünde Hakim Adlığ'ın dövülmesinin Beyoğlu Emniyet Müdürlüğünde görevli sivil polislerce gerçekleştirilmiş olması olasılığının yüksek olduğuna kanaat getirmiştir.

c) Hakkında tutuklama kararı bulunan Çağdaş Kulaçatan'ın cezaevine götürülmesi sırasında polislerin dalgınlığından yararlanarak arabadan inmesi ve kaçması sonrasında, Çağdaş Kulaçatan'ın gidebileceği yerlere baskın düzenleyen polisin, bu kişinin arkadaşları olan Mucit Rahman Güzel, Erdem Kaplan ve Hasan Göngül' e karşı aşırı güç kullandıkları ve işkence ettikleri iddiası ile ilgili olarak;

Müştekilerden ifadelerine başvuru olan Mucit Rahman Güzel, Erdem Kaplan ve Hasan Göngül'ün, Çağdaş Kulaçatan'ın cezaevine götürülürken Şişhanede trafik sıkışıklığından yararlanarak polisin elinden kaçması sonucunda polislerin bu kişinin

gidebileceği yeri tahmin edip Cihangir Roma parkına gitmişler ve orada bulunan müştekilere kimlik sorması sırasında polis ile parkta bulunan bu kişiler arasında arbede çıkmış ve polis bu kişilere karşı zor kullanmıştır. Bu durum bu kişilerce ifade edilmiş ve o tarihte basında çıkan ifadelerin kendilerine ait olmadığı ile kendilerinin basında yer alan şekilde polisler tarafından işkence ve kötü muameleye tabi tutulmadıklarını kendilerince belirtilmiştir. Bu bilgi ve ifadeler sonucunda Komisyonumuz bu olayda” polisin zor kullanma yetkisi” içinde hareket ettiği kanaatine ulaşmıştır.

2) Beyoğlu ilçesinde İlçe emniyet müdürlüğü personelin vatandaşlara davranışında sıkıntı gözlenmektedir.

İncelenen gerek Şah Mehmet Aras ve oğlunun gerekse Hakim Adlığ’ın dövülmeleri olayları birlikte değerlendirildiğinde; Beyoğlu Emniyet Müdürlüğü ile ilgili olarak, gerek Komisyonumuza ulaşan gerekse basında yer alan haberlerden bu tür benzer olaylar sonucunda, ilgili emniyet müdürlüğü görevlilerince, görevli ve yetkili Cumhuriyet savcısına bilgi verilip onun talimatına göre kişilerin hukuka uygun olarak gözaltına veya gözlem altına alınmalarına yönelik usûli işlemlerin yapılması yerine, hukuka aykırı olarak, şahısların polis araçlarına bindirilerek sorgulanmalarının hatta cezalandırılmalarının tercih edildiği, bu işlemin idarî bir pratik haline getirilmeye çalışıldığı endişesi ve kanaati uyanmıştır.

Komisyonca incelemesi yapılan bu olaylarla ve iddialarla ilgili inceleme devam ederken 21 Nisan 2009 tarihinde Fransız Konsolosluğu önünde Berfu Beysanoğlu’ nun polislerce dövüldüğü ve bir taksi durağına bırakıldığı haberleri basın organlarında yer almış ve Berfu Beysanoğlu aynı iddiaları içeren bir başvuruyu 08/05/2009 tarihinde de komisyonumuza yapmıştır.

Başta İstanbul Valiliği ve İl Emniyet müdürlüğü olmak üzere konunun üzerine gidilmeli ve bu konuda vatandaşa yönelik hukuk dışı uygulamalar önlenmelidir.

3) Kollukla ilgili insan hakkı ihlali iddialarını araştırılmasında karşımıza çıkan bir olgu da; İhlalin olduğu yer kaymakamlığınca bir incelemenin başlatılması daha sonra bu incelemenin Valilik veya Bakanlık oluruyla görevlendirilen bir başka incelemeciye devredilmesidir. Ancak bu incelemeler de sürüncemeye bırakılmakta ve olayın oluş tarihinden uzun süre (incelenen Şah Mehmet Aras olayından 7 ay, Hakim Adlığ olayından 2 ay) geçmesine karşın soruşturmalar bitirilmemekte bu durum da -zamanaşımı süreleri düşünüldüğünde- bir cezasızlık durumuyla karşı karşıya kalınabilecek bir sonuca neden olmaktadır.

Şih Mehmet Aras ve oğlu ile Hakim Adlığ'ın dövülmesi olaylarının her ikisinde polis başmüfettişlerince ve İl emniyet müdür yardımcısınca yapılmakta olan idari soruşturmaların, inceleme tarihine kadarki süre içinde etkin bir şekilde yapıldığını söylemek maalesef mümkün değildir.

Bu tür soruşturmalarda 3 ay gibi belli bir süre verilerek en geç bu süre içinde idari soruşturma bitirilmelidir. İdari soruşturmanın bu süre içerisinde tamamlanamaması halinde tamamlanamamanın gerekçesi istenmeli soruşturma sürüncemede bırakılmamalı bu konuda idari düzenleyici işlemlerle gerekli tedbirler alınmalıdır.

AİHM içtihadı tarafından da belirlendiği gibi (*Çelik ve İmret-Türkiye kararı*) soruşturmalar, geçerli asgari standartlara göre, bağımsız, tarafsız, kamuya açık olmalı ve yetkili makamlarca örnek titizlik ve çabuklukla hareket edilerek, kısa süre içinde “etkin bir soruşturma sürecine tabi tutularak bitirilmelidir.

4) Komisyonumuza yapılan başvurularda kolluk aşırılıkları şeklinde kolluk güçlerinin hukuka aykırı olarak şiddet kullanmaları biçiminde yakınmalar zaman zaman karşımıza çıkmaktadır. Şiddet kullanımı, çoğu kez bir uygulama sorunu olarak karşımıza çıkmakta, ancak bu nedenle doğan insan hakları ihlalleri de sürmektedir. Güvenlik güçlerinin, görevleri gereği zor kullanmaları, gerektiğinde silah kullanmaları ne kadar kaçınılmazsa, hukuk dışı, gereksiz, ölçsüz ve keyfi zor kullanmanın önlenmesi de o ölçüde zorunludur.

Şüphesiz hak ihlallerine uğrayanların fazla olması, kolluk kuvvetlerinin uygulamalarını denetleme bağlamında kendilerine önemli kanuni yetkiler tanınmış olan mülki amirlerin, savcılarının, hâkimlerin, ve kolluk amirlerinin görevlerini tam yapmaması ile doğrudan ilişkilidir. Zira, bu makam ve kişilerin hak ihlallerine karşı takındıkları genel tutumları çok önemlidir.

Bu bağlamda Beyoğlu Emniyetinde bir yönetim zafiyeti kendini göstermektedir. Emniyet Müdürü Yusuf Yüksel bölgesinde olan olayları ve insan hakları ihlallerini araştırmak bir yana, olayları bildiren ve bilgi isteyen komisyonumuza bile ilgili bilgileri ancak komisyonumuzun veya komisyon başkanımızın tekrar tekrar telefon veya yazılarından sonra göndermiştir. Kendi bölgesinde kendi memurlarından kaynaklandığı konusunda basında yer alan olayların kendi personeline yapıp yapılmadığını “etkili bir biçimde araştırmamış, komisyona verdiği beyanında, yardımcılara konuyu araştırttığını ancak hiçbir görevlinin bu olayları kabul etmediğini söylemiştir. Hiçbir görevlinin bu olayları yapsa bile kabul etmeyeceği gerçeğini ilk başta Emniyet Müdürü Yusuf Yüksel

bilmelidir. Çünkü bu olayı ben yaptım diyen bir polis memuru “eziyet veya kötü muamele” suçuyla cezalandırılacak ve meslekten ihraç edilecektir.

Görevinin bilincinde olan bir emniyet müdüründen beklenen bölgedeki olaylarda gerçeği ortaya çıkarmaktır. Olaylarda fail olabilecek personeli araştırmayarak gizlemek değildir. Bu durum hem amiri olduğu Beyoğlu Emniyetteki tüm personeli zan altında bırakmakta hem de kendisini zor duruma düşürmektedir.

Uygulamada karşılaşılan hukuk dışı, gereksiz ve keyfi zor kullanmayı önleyecek önlemler öncelikle personelin bağlı bulunduğu ilk hiyerarşik yetkililerce alınmalıdır.

5) Kolluğun kontrolündeki bir kişinin vücudunda meydana gelen yara ve bere izlerinin nasıl meydana geldiğini açıklamak idarenin görevidir. İşkence ve kötü muamele iddialarının soruşturulmasında soruşturmayı yürüten yetkililer kötü muamele iddiaları konusunda polis veya güvenlik güçleri mensuplarını sorgulamaktan veya ifadelerini almaktan kaçınmamalı ve kurumlarını koruma kaygı ve güdüsüyle hareket etmemelidir. Soruşturmayı yürüten yetkililer, gerçeği veya kötü muamele iddialarını ortaya çıkaran belgelerin doğrulanması için gerekli önlemleri almalı ve kolluk veya güvenlik güçlerince verilen bilgilerdeki çelişkiler, tutarsızlıklar ve boşlukların üzerine gitmelidir. Yetkililer güvenlik güçlerinin kusurlarını görmezden gelen bir tutum içinde olmamalı ve onların hatalı uygulamalarına ilişkin iddiaları göz ardı veya dikkate almamalık etmemelidir.

6) Kolluğun sahip olduğu görev ve yetkiler büyük ölçüde kişilerin hak ve özgürlükleriyle doğrudan ilgilidir. Ülkeler ve insan toplulukları geliştikçe kolluğa olan ihtiyaç ve ondan beklentiler de artarak devam etmektedir. Toplum kolluktan görevlerini sadece kanunlara uygun olarak yapmasını değil, ayrıca bunları nezaket ve hoşgörü içerisinde yapmasını da beklemektedir.

Kolluğun asli görevlerini yapması toplum ve devlet güvenliği için çok önemlidir. Fakat kolluğun bu görevlerini insan haklarına saygı merkezli yapması da, bir o kadar önem taşıyan bir konudur. Devletin bireylerin haklarını korurken, bireyleri kendisine düşman edecek uygulamalar yapması, devlet güvenliğini tehdit edecek neticelere götürecektir.

Kolluk mensuplarının büyük çoğunluğunun görevlerini yerine getirirken hukuk kurallarına bağlı, insan haklarına saygılı tutum ve davranış içinde olduğunda şüphe yoktur. Ancak her grupta toplumda olabileceği gibi, kolluk mensupları içinde de maalesef bu düzeni, ahengi bozan, hukuk kuralları dışında hareket eden ve vatandaşlarımızı üzen, inciten kişiler de zaman zaman da olsa bulunabilmektedir. Bu kişiler sadece vatandaşları incitmemekte, hukuku çiğnemekte kalmamakta, görevini hakkıyla yerine getiren

Türkiye Büyük Millet Meclisi... İNCELEME RAPORU... İnsan Haklarını İnceleme Komisyonu

kurumlarını, arkadaşlarını da âdeta sabote etmektedirler. Yanlış hareketler yapan sınırlı sayıdaki bu kişiler aslında kendi camialarını toplumda zor durumda bırakmaktadırlar.

Hiç kimsenin keyfî tutumuyla toplum nezdinde kolluk birimlerinin ve Devletin töhmet altında bırakmasına asla izin verilmemelidir.

7) Avrupa Birliği'ne giriş sürecinde olan ülkemiz, işkence ve kötü muamele iddialarının konuşulduğu ve gündemi işgal ettiği bir konumdan kendisini sıyrımalıdır. Kötü muamelenin önlenmesinde, en önemli düzenlemelerden birisi kolluğun yapmış olduğu işlemlerin derhal kayıt altına alınmasıdır. Kolluğun her işleminin kayıt altına alındığı bir ortamda, kötü muamele anlamına gelen fiziksel ve psikolojik müdahalelerin yapılması mümkün olmayacaktır. Mümkün olsa bile, failinin tespiti kolay olacaktır.

8) Kolluk personelinin neden olduğu insan hakkı ihlalleri veya iddiaları ile ilgili inceleme ve soruşturmalar, kolluğun meslekî hiyerarşik amirleri yerine Mülki İdare Amirleri veya İçişleri Bakanlığı Mülkiye Teftiş Kurulu müfettişlerince yerine getirilmeli ve bu konuda kolluktan bağımsız bir şikâyet mekanizması kurulması için gayret sarf edilmelidir. **09/06/2009**

Mehmet Zafer ÜSKÜL

Mersin Milletvekili

Komisyon Başkanı

Mehmet EKİCİ

Yozgat Milletvekili

Mehmet OCAKDEN

Bursa Milletvekili

Ayşe Jale AĞIRBAŞ

İstanbul Milletvekili

Çetin SOYSAL

İstanbul Milletvekili

DİZİ PUSULASIDIR**EVRAKIN**

Sıra No	Parça Adedi	Günü	Sayısı	Ö Z Ü
1.	1	09.04.2009	24	Beyoğlu ilçe emniyet müdürlüğü ve bağlılarında incelemeler yapmak amacıyla bir Alt Komisyon kurulması hakkında kararı
2.	7	13/40/2009		Müşteki Mehmet Şah Aras'ın ifadesi
3.	4	13/40/2009		Müşteki Serhet Aras'ın ifadesi
4.	8	13/40/2009		Beyoğlu Emniyet Müdürü Yusuf Yüksel'in ifadesi
5.	4	13/40/2009		Polis memuru İbrahim Taşdemir' in ifadesi
6.	3	13/40/2009		Polis memuru Musa Tuncay'ın ifadesi
7.	2	13/40/2009		Polis memuru Eren KOSKA 'nın ifadesi
8.	3	13/40/2009		Polis memuru Abdullah Gökçeli 'nin ifadesi
9.	6	13/40/2009		Başkomiser Murat Bayhan'ın ifadesi
10.	4	13/40/2009		Polis memuru Metin Karakaya'nın ifadesi
11.	2	13/40/2009		Polis memuru Ercan Çıtak'ın ifadesi
12.	6	13/40/2009		Polis memuru Engin Usta 'nın ifadesi
13.	2	20/11/2008	348	Komisyon Başkanlığınca İçişleri Bakanlığına bilgi için ve İstanbul Valiliğine de gereği için yazılan Yusuf Yüksel konulu yazı
14.	1	03/12/2008	198765	İçişleri Bakanlığının yazısı
15.	26	01/12/2008	2008/8146	İstanbul Valiliğinin yazısı
16.	1	05/05/2009	446	Komisyon Başkanlığınca İçişleri Bakanlığına yazılan yazı
17.	2	15/02/2009		Ahmet Sayar adıyla gönderilen mektup
18.	1	17/04/2009	441	Komisyon Başkanlığının yazısı
19.	1	17/04/2009	443	Komisyon Başkanlığının yazısı
20.	1	17/04/2009	444	Komisyon Başkanlığının Beyoğlu Belediye Başkanlığına yazdığı yazı
21.	3	15/05/2009	4978	Beyoğlu Belediye Başkanlığının cevabi yazısı
22.	6	13/40/2009		Beyoğlu Emniyet Müdürlüğünün yazısı
23.		13/40/2009		Müşteki Hakim ADLIĞ'ın ifadesi
24.	7	13/40/2009		Polis memuru Mehmet Kaygısız, Ali Meşeli ve Muhammed Ahıska'nın ifadeleri
25.	7	13/40/2009		Polis memuru Mehmet Kazım Türkmen ve Muammer Kayaoğlu'nun ifadesi
26.	1	13/40/2009	1303	Beyoğlu Kaymakamlığının yazısı
27.	1	17/04/2009	445	Komisyon Başkanlığının yazısı
28.	18	27/05/2009	44942	İstanbul Valiliğinin yazısı
29.		03/04/2009	1184	Hakim Adlığ' a ait Adli Tıp Raporu
30.	3	13/04/2009		Mucit Rahman Güzel'in ifadesi tarihinde
31.	4	13/04/2009		Erdem Kaplan ve Hasan Göngül'ün ifadeleri

(31) sırada (145) parça evraktan ibaret dizi pusulası tarafımızdan hazırlanmıştır. 09/06/2009

Mehmet Zafer ÜSKÜL

Mersin Milletvekili

Komisyon Başkanı

Mehmet EKİCİ

Yozgat Milletvekili

Mehmet OCAKDEN

Bursa Milletvekili

Ayşe Jale AĞIRBAŞ

İstanbul Milletvekili

Çetin SOYSAL

İstanbul Milletvekili